

BRUGERVEJLEDNING

STEDFÆSTELSE, RETTELSE OG INDBERETNINGER I VEJMAN.DK

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE	1
1. FORORD	3
1.1 Brugertyper i vejman.dk	4
2. GENERELT OM KORT- OG UHELDSMODULET	5
2.1 Fra uheld til dataformidling	5
2.2 Kortgrundlag	6
2.3 Krav til udstyr	7
2.4 Brugerindstillinger i vejman.dk – opsætning til stedfæstelse	9
2.5 Brug af genvejstasten F4	11
3. OPSTART, SØGNING OG VISNING AF UHELD	13
3.1 Genrelle funktioner i kortmodulet	13
3.1.1 Introduktion til kortmodulet	13
3.1.2 Plot din visning i PDF-format	15
3.1.3 Gem kortudsnit og lag	16
3.1.4 Forrige/næste kortudsnit	17
3.1.5 Fanen værktøjer	17
3.2 Fremvisning af uheld i kortmodulet	19
3.3 Brug af filtrering til uheldsvisning i kortmodulet	22
3.4 Listevisning af uheld	25
3.5 Listevisning i kort	27
3.6 Udtræk fra listevisningen	29
3.7 Udvidet/avanceret søgning	30
3.8 Informationer om de enkelte uheld i Vis/Ajourfør	32
3.9 Uheld – Tematiseret	35
4. STEDFÆSTELSE – "AJOURFØR"	39
4.1 Hjælpe midler til korrekt placering af uheld	42
4.1.1 Adressesøgning	42
4.1.2 Administrative oplysninger - Vejnet / Referencesystem	43
4.1.3 Andre vejoplysninger til som hjælpemiddel til stedfæstelse	45
4.2 Særligt ved stedfæstelser	46

4.2.1 Stedfæstelse af uheld med manglende placering.....	47
4.2.2 Håndtering af krydsuheld	47
4.2.3 Stedfæstelse af uheld mellem statsveje og kommuneveje.....	48
4.2.4 Stedfæstelse af uheld på parkeringspladser i tilknytning til en vej	49
4.2.5 Hvad gør man, når man skal stedfæste ulykker, der er sket på steder, hvor der som sådan ikke eksisterer et administrativt vejnummer?	51
5. FEJL OG RETTELSE I UHELD	53
5.1 Fejlfinding og rettelser.....	54
5.2 Værd at vide om fejl og rettelser	55
5.3 Regler for håndtering af fejl.....	56
6. GEMMEMGANG AF STEDFÆSTELSESPROCEDURE.....	58
7 IKONER, KNAPPER OG SYMBOLER.....	65

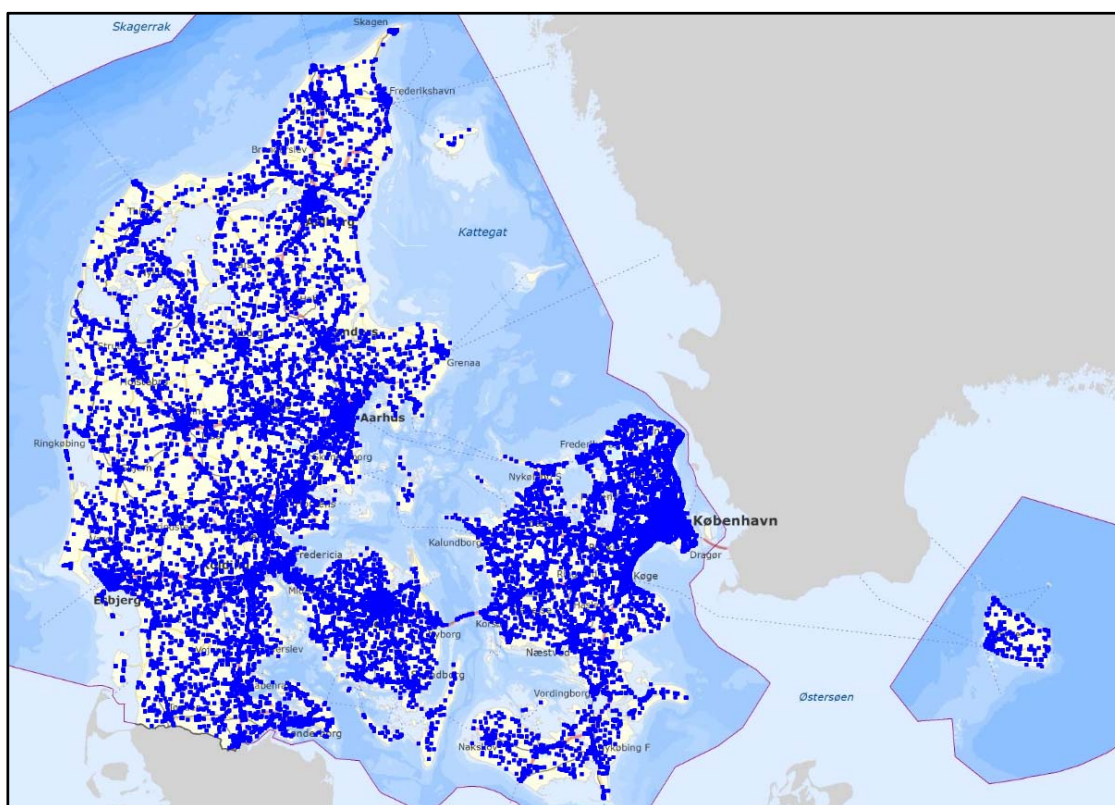
1. FORORD

For at højne brugervenligheden, har Vejdirektoratet lanceret et uheldsmodul til vejman.dk. Fremtidig stedfæstelse, rettelser og udtræk af uheldsdata, vil foregå ved kun at benytte ét login til Vejman.dk.

Denne vejledning beskriver i detaljer, hvorledes denne stedfæstelse udføres, og hvordan det er muligt at rette i disse uheld via kortmodulet.

Alle uheldsdata behandles i Vejdirektoratet der i 2003 overtog opgaven fra Danmarks Statistik. Uheldsstatistikken er et vigtigt redskab, da oplysninger om de enkelte uheld og deres placeringer, bidrager til at give et nuanceret billede af de parametre, som kan forbedres og derved skabe mere sikre veje. Det er derfor vigtigt, at indberetning og ikke mindst stedfæstelse af de enkelte uheld, er så præcis som overhovedet muligt.

Figur 1: Eksempel stedfæstede uheld for hele Danmark, for alle vej vejbestyrer.

1.1 BRUGERTYPER I VEJMAN.DK

Der findes fire brugertyper til vejman.dk hjemmesiden, hvoraf de tre øverste kan oprettes til kommunerne. Det er udelukkende ansatte i Vejdirektoratet som har mulighed for at blive oprettet som Super uhedsbruger.

Type	Se uheld på kort	Adgang til uhedsrapporter/ oversigter og udtræk	Adgang til redigering/ detailvisning om af de enkelte uheld	Fagligt emne
Standardbruger	X			Uheld på kort
Uhedsabonnent	X	X		Uheld på Kort, Uhedsudtræk
Uhedsstedfæster	X		X	Uheld på kort, Uhedsregistrering
Super Uhedsbruger	X	X	X	Uheld på kort, Uhedsudtræk, Udvidet uhedsregistrering

Denne vejledning er lavet med baggrund i en uhedsstedfæster. Det er udelukkende tilladt at blive oprettet som stedfæster, hvis man har gennemgået kursusforløb i stedfæstelse hos Vejdirektoratet.

Hvis der logges ind med en anden brugertype end Uhedsstedfæster, vil du ikke have rettigheder til at få vist data for de enkelte uheld samt redigering/ ajourføring af uheld.

Standardbrugerne har mulighed for at benytte denne vejledning til og med afsnit 3.3. Det er udelukkende muligt at se uheldslagene i kortet, der kan f.eks. ikke laves listevisioner, som kan ses i kortet.

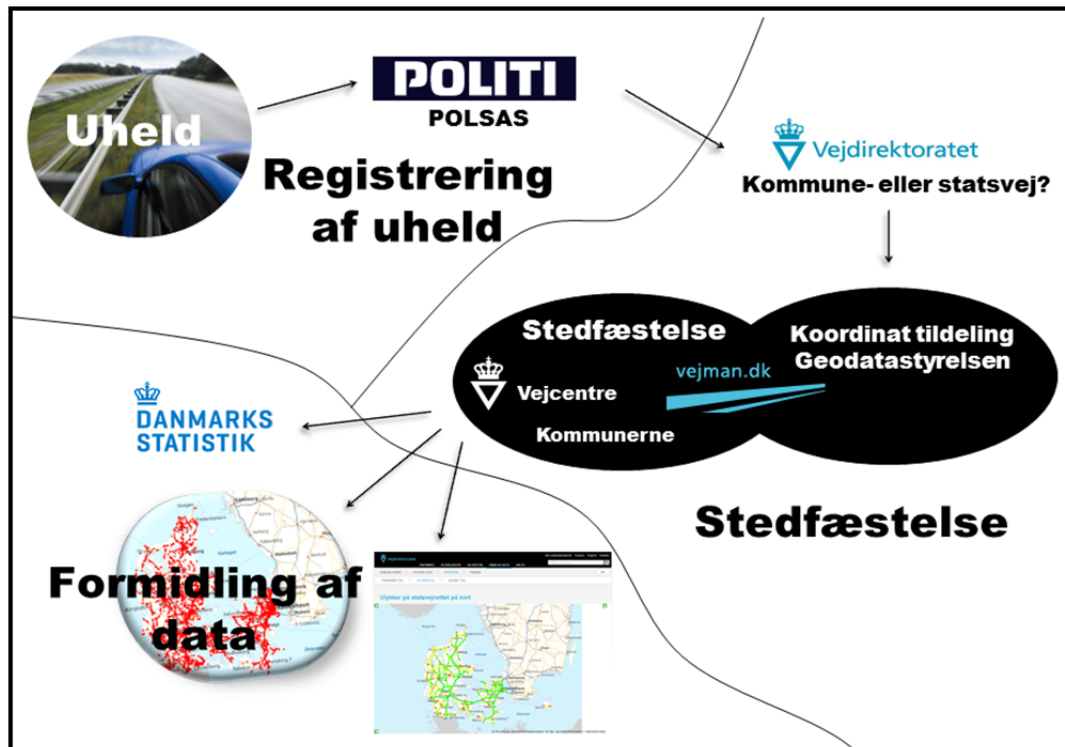
Uhedsabonnenterne har mulighed for at bruge denne vejledning til kapitel 3. dog med undtagelse af afsnit om stedfæstelse samt rette i uheldsdata.

2. GENERELT OM KORT- OG UHELDSMODULET

2.1 FRA UHELD TIL DATAFORMIDLING

Der foregår et simpelt dataflow fra en ulykke finder sted ude på det danske vejnet, til data omkring ulykken kan bruges i analysearbejdet hos de forskellige vejbestyrere. Dette dataflow er illustreret på nedenstående figur.

Figur 2: Dataflow fra uheld til formidling

2.2 KORTGRUNDLAG

Kortmodulet i vejman.dk, benyttet som udgangspunkt kortgrundlag fra Geodatastyrelsen (GST), det tidligere Kort- og Matrikelstyrelsen (KMS). I forbindelse med stedfæstelse af ulykker, anbefales det at der benyttes et af de topografiske kort eller ortofotos af nyere dato. Som udgangspunkt registreres koordinaterne for uheldets placering knyttet til koordinatsystemet (UTM32-EUREF89). I forbindelse med registreringen af X- og Y-koordinaterne for uheldene, registreres også hvilken kortprojektion, der er anvendt. På den måde er det muligt at få fremvist ulykkerne på andre baggrundskort end kortene fra GST.

Når uheldsoplysninger modtages fra politiet, vil der blive søgt efter placering af uheldets X- og Y-koordinater ved en addressesøgning i GST, med udgangspunkt i politiets oplysninger om uheldets placering. Det vil ikke være muligt at finde en placering for alle uheld. Addressesøgningen forudsætter som udgangspunkt både et vejnavn og et husnummer. Er der i politiets oplysninger ikke opgivet husnummer, f.eks. da uheldet er sket i et kryds, så er der i stedet angivet to vejnavne, kan det være, at addressesøgningen kun har fundet frem til vejen. I sådanne tilfælde placeres uheldet ved det laveste husnummer på vejen. I nogle tilfælde kan addressesøgningen ikke give noget resultat, fordi den pågældende vej ikke har husnumre, f.eks. på motorvejene, og her vil der ikke være nogle foreløbige X- og Y-koordinater.

Den indledende addressesøgning er udelukkende en hjælp til at placere uheldet, så tæt på den korrekte placering som muligt. Den endelige stedfæstelse har til formål at uheldet placeret så præcist, som det overhovedet er muligt på kortet.

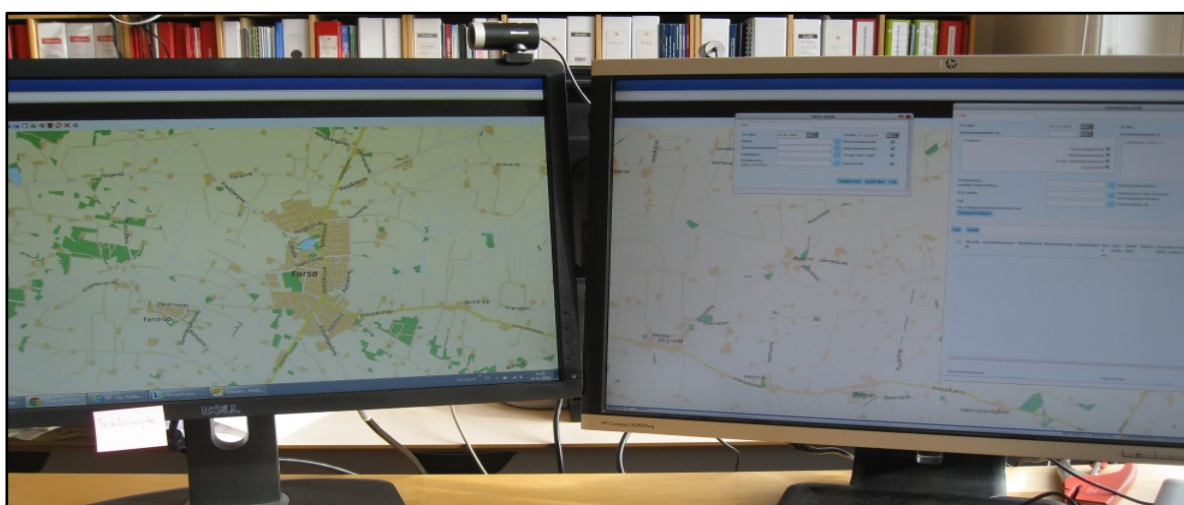

2.3 KRAV TIL UDSTYR

Hardware

For at kunne opnå det fulde udbytte af at arbejde med den kortbaseret tilgang til uheldsdata, er det nødvendigt at tage udgangspunkt i en høj opløsning. Den bedste brugeroplevelse opnås, hvis der benyttes en skærm på minimum 19"-20" med høj opløsning. På denne måde vil alle vinduer blive vist i sin fulde udstrækning, ved normal tekststørrelse. Det har desværre været en nødvendighed at opstille disse udvidede krav, fordi der arbejdes med kort og flere vinduer på samme tid.

Som det ses herunder, er det muligt at tilslutte to skærme til computeren, når der arbejdes med stedfæstelse. Hvis du ønsker at benytte to skærme, er det nødvendigt at trække din internetbrowser ud på de to skærme, således at kortmodulet fylder begge skærme.

Programmet kan sagtens anvendes på bærbare og 15"-17" med mellemopløsning. Dette medfører dog, at indholdet i de enkelte vinduer ikke kan vises fuldt ud, så det kan være nødvendigt at skulle flytte lidt op og ned på vinduerne, for at se kortet bagved.

NB. Hvis man generelt vil have lidt mere ud af sin skærm når man arbejder i vejman.dk, så kan man trykke **F11**, dette resulterer i at den øverste del af browseren, samt menulinjen skjules. Det bliver således mere plads til programmet og de forskellige vinduer, som er åben, når du skal bruge stedfæstelsesmodulet.

Det er ligeledes meget anvendeligt at benytte standardværktøjet "Minimer/genskab alle vinduer" til at få bedre overblik over kortet. Ved brug af funktionen skabes der bedre overblik over baggrundskortet.

Figur 3: Standardfunktionen Minimer/genskab alle vinduer - tv. minimér, th. genskab

Tablet

Det er muligt at benytte vejman.dk på alle typer af tablets, men det kan, grundet skærmens størrelse, være svært at få det fulde udbytte af programmet. Angående stedfæstelser, så er det muligt ved brug af en tablet, men det tilrådes at bruge en touch pen, da det vil give en større præcision i udpegningen.

Browser

Du kan benytte vejman.dk til stedfæstelse i alle tilgængelige browsere (Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox og Safari), safaribrowseren kan benyttes på både Pc og Mac. Programmet kan opføre sig forskelligt afhængig af hvilken browser der benyttes, samt hvilke individuelle browserindstillinger som er valgt. Denne vejledning er lavet med baggrund i Google Chrome.

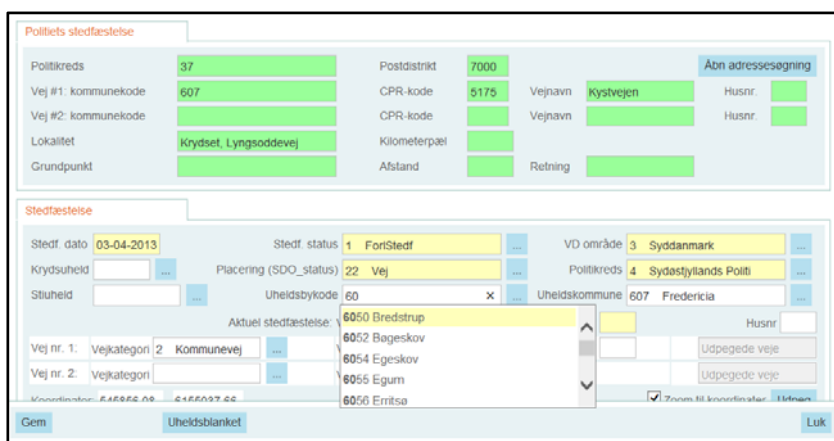

2.4 BRUGERINDSTILLINGER I VEJMAN.DK – OPSÆTNING TIL STEDFÆSTELSE

Der er en enkelt brugerindstilling, som stedfæstere med fordel kan ændre, når de benytter kortmodulet i vejman.dk.

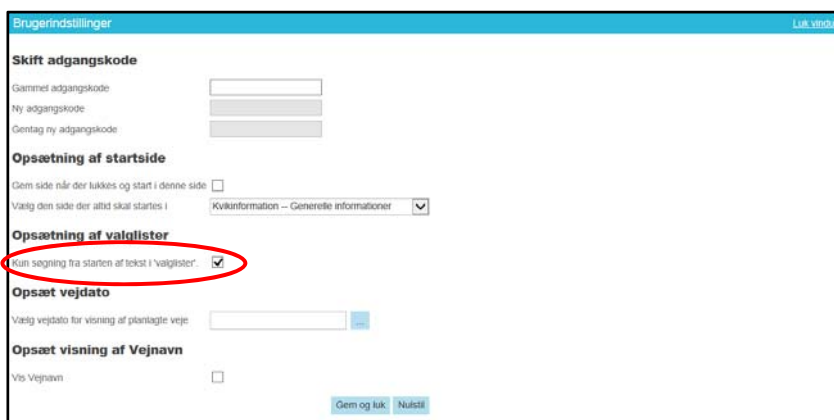
I stedfæstelsesmodulet er en række valglister/dropdownmenuer/rullegardin med bl.a. bykoder, krydsuheld, stiuheld, politikreds mv. disse indeholder kodetabellerne/valgmuligheder med både tal og tekst. Vejman.dk er som standard opsat til, at der skal søges kronologisk fra starten af kodetabellen. Da alle kodetabeller starter med tal, og derefter den tilhørende tekst, er det som standard ikke muligt at "søge" ved at skrive dele af teksten.

Som eksempel er valgt uheldsbykoden, hvor det kun er muligt at skrive talkoden og ikke navnet på byen. Uanset om du ændre denne brugerindstilling eller ej, er det altid muligt at benytte rullegardinet til højre for feltet eller F4 (se afsnit 2.5).

Figur 4: Søgning i valglisterne - kronologisk

Du ændrer indstillingen ved at klikke på brugerindstillinger i kortmodulets øverste højre hjørne. Her fjernes fluebenet ved **Kun søgning fra starten af teksten i "valglister"**. Tryk efterfølgende på **"Gem og luk"** og brugerindstillingerne er ændret for din bruger.

Figur 5: Vejman.dk kortmodulets brugerindstillinger

Det er nu muligt at søge vilkårlige i valglisten og ikke kun kronologisk. Dette muliggør, at du kan skrive eksempelvis bynavnet, uden at kende du kender bykoden.

Politiets stedfæstelse

Politikreds	37	Postdistrikt	7000	Abn adressesøgning	
Vej #1: kommunekode	607	CPR-kode	5175	Vejnavn	Kystvejen
Vej #2: kommunekode		CPR-kode		Vejnavn	
Lokalitet	Krydset, Lyngsoddevej	Kilometerpæl		Husnr.	
Grundpunkt		Afstand		Retning	

Stedfæstelse

Stedf. dato	03-04-2013	Stedf. status	1 ForiStedf	VD område	3 Syddanmark
Krydsuheld		Placering (SDO_status)	22 Vej	Politikreds	4 Sydstylands Politi
Stiuheld		Uheldsbykode	brej	Uheldskommune	607 Fredericia
Aktuel stedfæstelse:			6050 Bredstrup		
Vej nr. 1: Vejkategori	2 Kommunevej				
Vej nr. 2: Vejkategori					
Koordinater:	545856,08	6155037,66	☒ Zoom til koordinater Udpeg		

[Gem](#)
[Uheldsblanket](#)
[Luk](#)

Figur 6: Den ændrede brugerindstilling muliggør, at du kan søge vilkårlige i alle kortmodulets valglister

2.5 BRUG AF GENVEJSTASTEN F4

I tilknytning til ovenstående afsnit om valglister, er det muligt at benytte genvejstasten F4, hvis du ønsker at se de forskellige parametre/kodetabel i den enkelte valgliste.

Genvejstasten kan benyttes i forbindelse med stedfæstelse og rettelse i uheldsoplysninger, når alle valglisterne skal udfyldes, eller hvis du f.eks. skal rette et element eller en person. Genvejstasten F4 vil blive vist hurtigt, hvis du klikker almindeligt på den. Hvis valglisten skal forblive udfoldet, kræver det at du holder F4 ned i ca. 1 sek. Dette er et eksempel på en funktion, der er afhængig af den valgte internetbrowser.

The screenshot shows the 'Stedfæstelse' form. The 'Aktuel stedfæstelse' dropdown is open, showing a list of locations. The form includes fields for Stedf. dato (01-10-2013), Stedf. status (2 EndStedf), VD område (3 Syddanmark), Krydsuheld (1 Ja), Placering (SDO_status) (15 Manuelt), Politikreds (6 Fyns Politi), Stuheld (0 Intet), Uhedsbykode (4429 Allerup), and Uhedskommune (461 Odense). There are also buttons for 'Gem', 'Uheldsblanket', 'Slet', and 'Luk'.

Figur 7: Ved at klikke på F4 foldes alle valglestens muligheder ud, og du kan vælge Uhedsbykode

The screenshot shows the 'Uheld og stedfæstelse' form with the 'Elementer og personer' tab selected. The 'Elementer' section displays a table with columns for Elem. nr., Elem. art, Anh., Gade/vej, Cykel/sti, Stiudformn., Stid-brug, Fodgæng-øvre, Man-gæng-øvre, Kollis.pkt., Vige-pligt, Hast.skøn, Lygte-fejl, Nation, Nation.Anh., Trans.dato, and Trans.bruger. The 'Personer' section displays a table with columns for Elem. nr., Pers. nr., Pers. art, Køre-kort-år, Pers.-son-skade, Skade-Hospi-tal, Pro-mille-type, Pro-mille-type, Syg-dom, Sele, Alder, Køn, Nati-on, Trans.dato, and Trans.bruger. There are buttons for 'Tilføj person', 'Slet valgte', and 'Omnummerer personer for valgt element...'.

Figur 8: F4 giver mulighed for hurtigt at rette i uheldsoplysningerne

F4 er den hurtige genvej til valglisten, og den fungerer på samme måde som rullegardinet til højre for det enkelte parameter. Specielt når der arbejdes med for person- og elementoplysninger, er en hurtig måde at få åbnet hele valglisten på. I elementer og personer, er du ellers nødsaget til at trække i den enkelte kolonne og dobbeltklikke på det parameter som du ønsker at ændre, for at rullegardinet bliver synligt. Herefter skal du klikke på rullegardinet for at se alle valgmulighederne. Efterfølgende er du så nødsaget til at trække i kolonnen, således at den igen bliver smal, og du kan folde en ny kolonne ud.

I denne sammenhæng, er F4 et noget hurtigere alternativ i dit daglige arbejde.

Uheld og stedfæstelse | **Elementer og personer** | Fejlliste

Elementer

Elem. nr.	Elem. art	Anh.	Gade/vej	Cykel- sti	Stiud- formn.	Sti- brug	Fod- gæng- er	Man- øv- re	Kollis- pkt.	Vige- pligt	Hast. skøn	Lygte- fejl	Nation
1	41	56	2 spor i øvrigt	1	1	1	1	6	12	1	20	1	0
2	61		7 Ensrettetvej	4	7	1	13	9	1	5	1		

Tilføj element | Slet valgt

8 Grusvej
20 Motorvej generelt
23 Motorvej <= 3 spor
24 Motorvej 4 spor

Personer

Elem. nr.	Pers. nr.	Pers. art	Køre- kort- år	Per- son- skade	Skade- type	Hospi- tal	Pro- mille- type	Pro- mille- dom	Syg- dom	Sele	Alder	Køn	Nati- on	Trans. dato	Trans. bruger
1	1	1	1988	9	9	4	0	122	4		49	Mand		07-10-2013	mfpe
2	1	6		9	9	4	2		9		19	Mand		07-10-2013	mfpe

Tilføj person | Slet valgte | Omnummerer personer for valgt element...

Figur 9: Her "tækker" du i elementet(kolonnen) Gade/vej, således kan hele teksten læses. Der klikkes på det element som du ønsker ændret, herved kommer rullegardinet frem for valglisten.

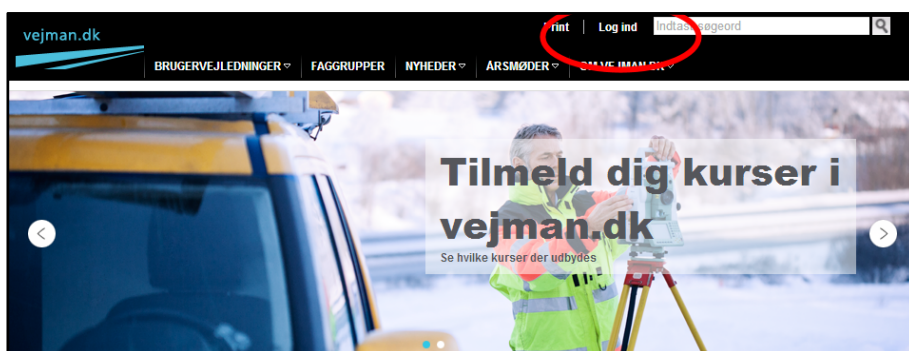
3. OPSTART, SØGNING OG VISNING AF UHELD

3.1 GENRELLE FUNKTIONER I KORTMODULET

Der findes en række standardfunktioner og værktøjer i vejman.dk's kortmodul, som kan benyttes i forbindelse med generelt brug af kortfunktionen. Hvis du ikke har benyttet kortfunktionen før, er herunder en kort beskrivelse af de standardfunktioner, der vil være relevante i relation til stedfæstelse og rettelser af ulykker, samt udtræk af data.

3.1.1 Introduktion til kortmodulet

Gå på www.vejman.dk og "Log ind" i toppen af skærmen.

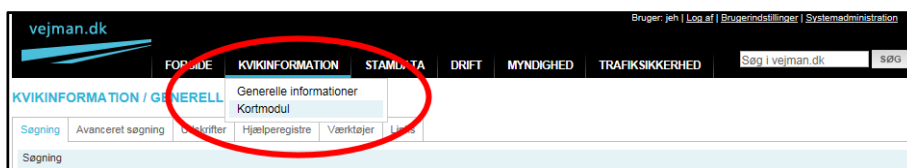
Figur 10: Startside på www.vejman.dk

Indtast det fremsendte brugernavn og adgangskode.

Figur 11: Log ind på www.vejman.dk

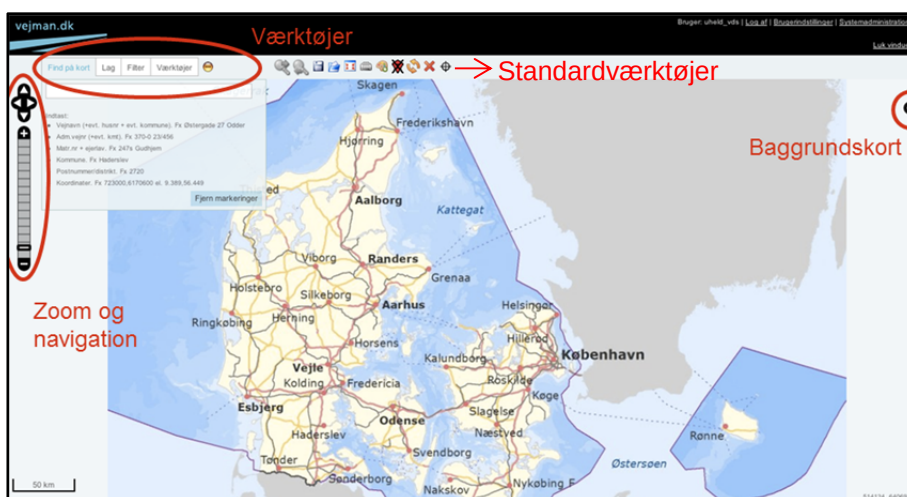

Under fanebladet Kvikinformation vælges – Kortmodul

Figur 12: Indgang til kortmodul

Kortmodulets brugergrænseflade

Figur 13: Redskaber i kortmodulet

I kortmodulet er de forskellige værktøjer/ standardværktøjer i placeret øverst i skærbilledet. Her er fire faneblade hvor "Lag" og "Filter" er de vigtigste når der skal arbejdes med stedfæstelse af uheld. I skærmens venstre side er zoom og navigationsværktøjet, der kan også zoomes ved brug af dobbeltklik og musens Schroll hjul.

NB. Hvis du ønsker at zoome ind på et bestemt geografisk område, kan du holde **SHIFT**-tasten nede og markere området med venstre musetast, herefter zoomes til det markerede område.

I skærmens højre side er et lille "plustegn", når der klikket på dette, kommer en boks med forskellige baggrundskort.

Figur 14: Mulighed for valg af forskellige baggrundskort

3.1.2 Plot din visning i PDF-format

I kortmodulets standardværktøjer er en række muligheder, nogle af disse vil blive gennemgået i de efterfølgende afsnit. Du kan læse om resten af funktionerne i vejledningens afsnit om ikoner, knapper og symboler i kap 7.

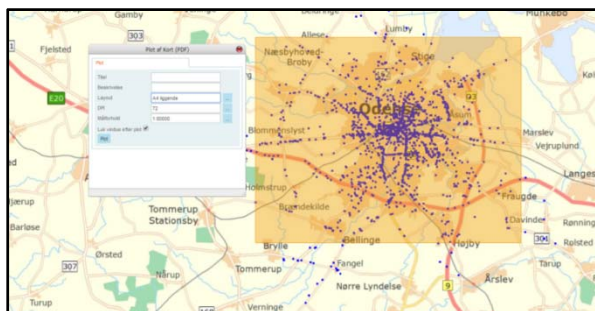
Figur 15: Kortmodulets standardværktøjer

En af funktionerne i standardværktøjerne er muligheden for at danne plot af de kort, som du har produceret.

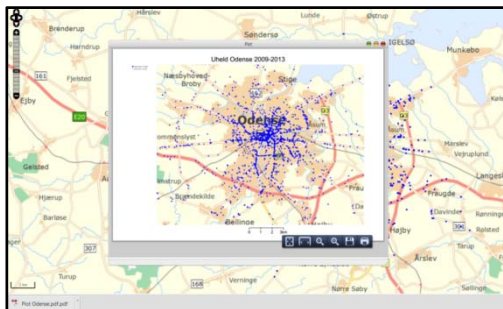
Figur 16: Standardværktøjet - "Plot til PDF"

Markeringen på kortet illustrere den del af kortet, som det færdige plot vil vise. Denne flyttes ved blot at trække i markeringen med musen.

Figur 17: Dan plot til PDF funktionen

Når du har valgt placering til dit plot, er det muligt at navngive den pdf-fil som genereres, lave en beskrivelse samt vælge i mellem en række standardopsætninger som størrelsen, retningen, signaturforklaring og målestoksforholdet. Når dette er valgt trykker du på "Plot" og pdf-filen genereres direkte i kortmodulet, og åbnes i et nyt vindue. Herfra er det så muligt at printe eller gemme filen.

Figur 18: Plot af det valgte udsnit, åbnes direkte i kortmodulet.

3.1.3 Gem kortudsnit og lag

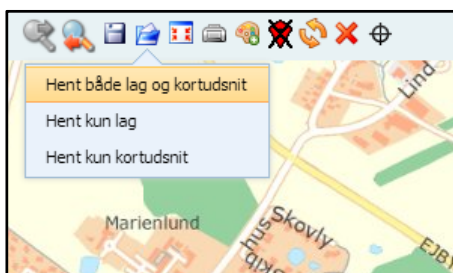
En anden anvendelig standardfunktion i kortmodulet er "Gem indstillinger vedr. valgte lag og kortområde"

Figur 19: Standardværktøjet - "Gem indstillinger vedr. valgte lag og kortområde"

Når du arbejder med et kortbaseret program, har man ofte brug for at navigere rundt i kortet, så kan det være besværligt at finde tilbage til tidligere kortudsnit. Her kan du med fordel benytte denne funktion. Når du har et kortudsnit, som du ønsker at benytte flere gange, og du har valgt de lag som skal fremvises, klikker du på symbolet og oplysningerne gemmes. Herefter kan du ved "Hent sidst gemte lag- og kortindstillinger" vælge, om man vil hente lag, kort eller begge dele.

NB. Når du lukker din browser, slettes dine gemte lag og kortudsnit

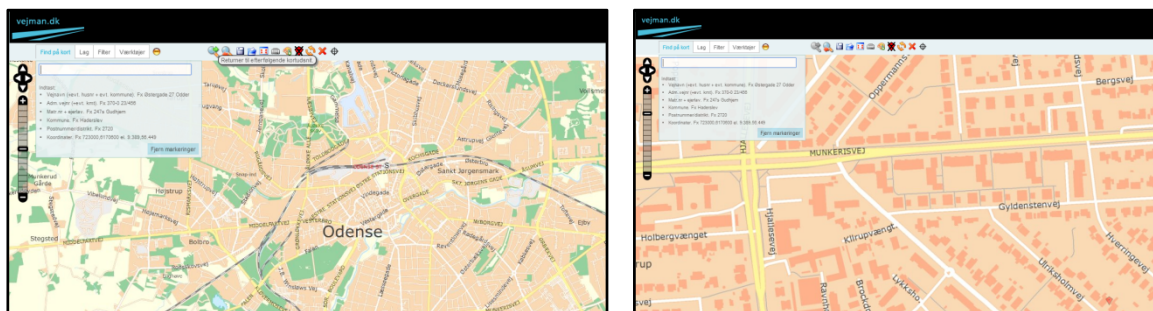
Figur 20: Standardværktøjet - "Hent sidst gemte lag- og kortindstillinger"

3.1.4 Forrige/næste kortudsnit

Standardværktøjerne giver mulighed for at skifte mellem kortudsnit ved brug af funktionerne "Gå til forrige kortudsnit" og "Returner til efterfølgende kortudsnit". Funktionerne gør det nemt og hurtigt at skifte mellem forskellige steder og zoomniveauer i kortet.

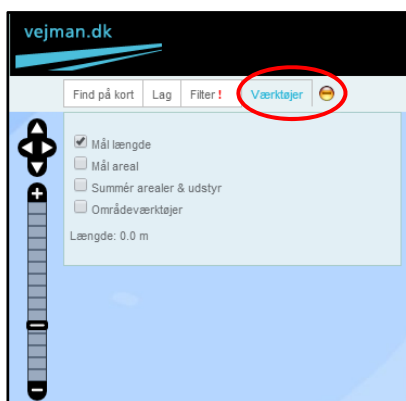
Figur 21: Standardværktøjerne - "Gå til næste kortudsnit" & "Returner til forrige kortudsnit"

Figur 22: Hurtigt skift mellem forskellige kortudsnit/zoomniveauer ved brug af standardfunktionerne

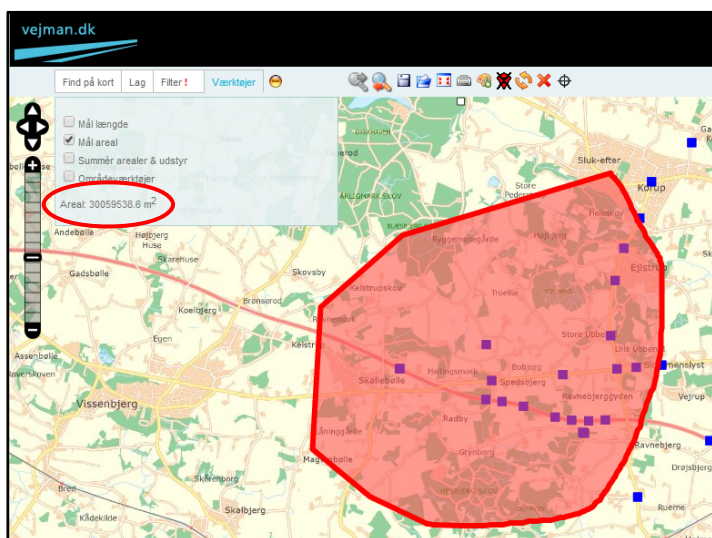
3.1.5 Fanen værktøjer

Fanebladet "Værktøjer" indeholder ligeledes en række redskaber som kan bruges, uanset hvad om der arbejdes med trafikssikkerhed eller driftsopgaver i kortmodulet. Redskaberne kan blandt andet benyttes til at måle længder og arealer ved hjælp af et tegneværktøj.

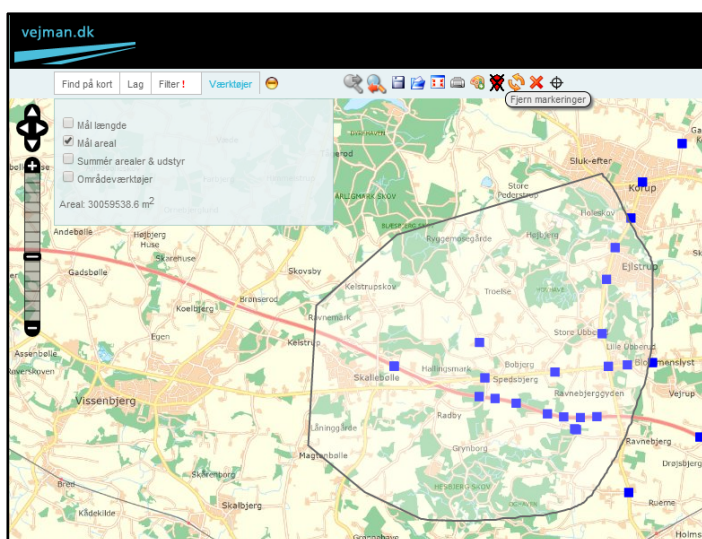
Som standard vil tegneværktøjet lave lige streger, ved blot at klikke hvor du vil måle fra, og hver gang du markere et nyt sted, videreføres linjen i en ny lige streg. For at afslutte opmåling dobbeltklikkes med musen, og længden/arealet vil fremgå i fanen. Det er muligt at tegne i frihånd ved at holde SHIFT-tasten nede, mens du tegner.

Figur 23: værktøjet "Mål areal" - halvdelen målt med lige streger, resten med frihånd (resultatet er fremhævet på figuren)

Når du har lavet en opmåling, og du ikke længere ønsker denne fremvist i dit kort, klikker du på "Fjern markeringer" i standardværktøjerne, så ryddes kortet for alle markeringer.

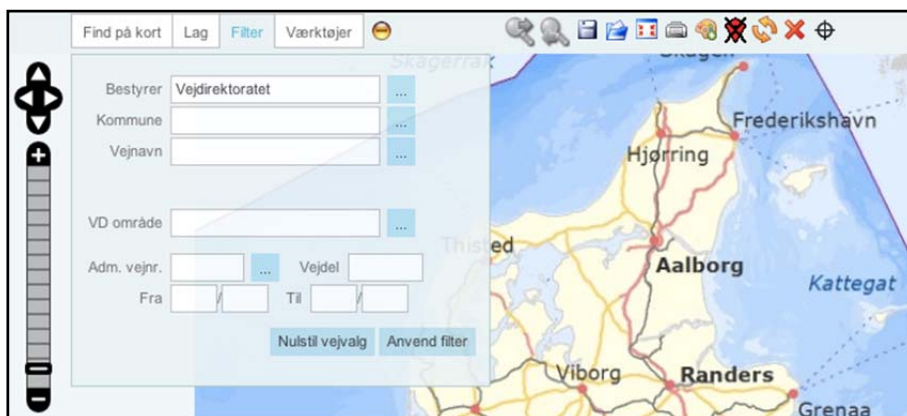

Figur 24: Standardværktøjet "Fjern markeringer" rydder skærmen for opmålinger af længder, arealer mv.

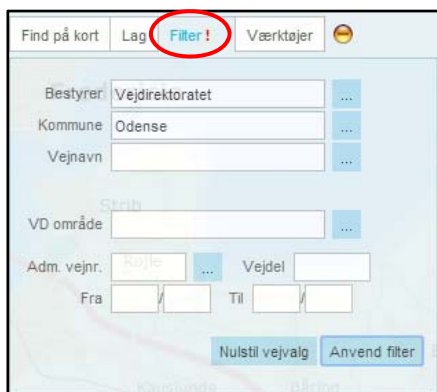
3.2 FREMVISNING AF UHELD I KORTMODULET

I værktøjerne skal bestyrer/kommune vælges for de uheld, der ønskes vist frem på kortet. Der gøres under fanen "Filter". Som udgangspunkt er brugerprofilen opsat til den pågældende geografiske afgrænsning når det logges ind i vejman.dk. "Filter" fanebladet er gennemgående for alle de lag, som ønskes fremvist på kortet. Ved ændringer af oplysninger i fanen "Filter", skal der klikkes op "Anvend filter" før ændringen slår igennem.

Figur 25: Fanebladet Filter

Hvis du foretager ændringer i fanen "Filtrer", som afviger fra din brugers standardindstillinger, vil et rødt udråbstegn markere, at der er foretaget en ændring i den generelle filtrering.

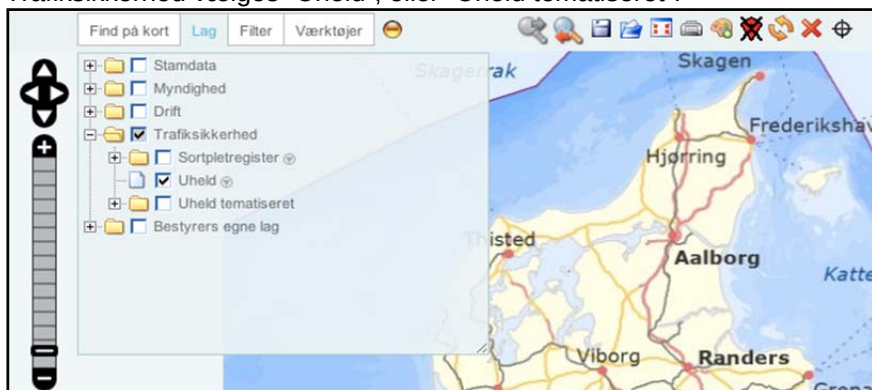
Figur 26: Ændringer i generel filtrering illustreres ved et rødt udråbstegn til højre i fanen

Filtrering i fanen filter afgrænser udelukkende den geografiske afgrænsning, bådevisningen i kortet og listevisningen. Filtrering kan gøres på bestyrer, kommune administrativt vejnummer, vejdel og kilometrering. Ønskes den geografiske afgrænsning at begrænses med uheldstype dato, eller andet, så gøres dette i filteringen på uheldslaget eller i listevisningen.

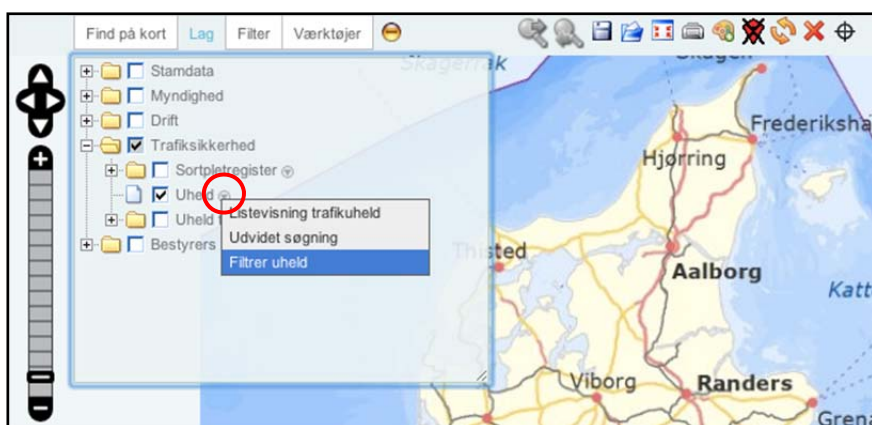

Under fanen "Lag" vælges de lag, der ønskes fremvist på kortet. For visning af uheld, kan der under Trafikssikkerhed vælges "Uheld", eller "Uheld tematiseret".

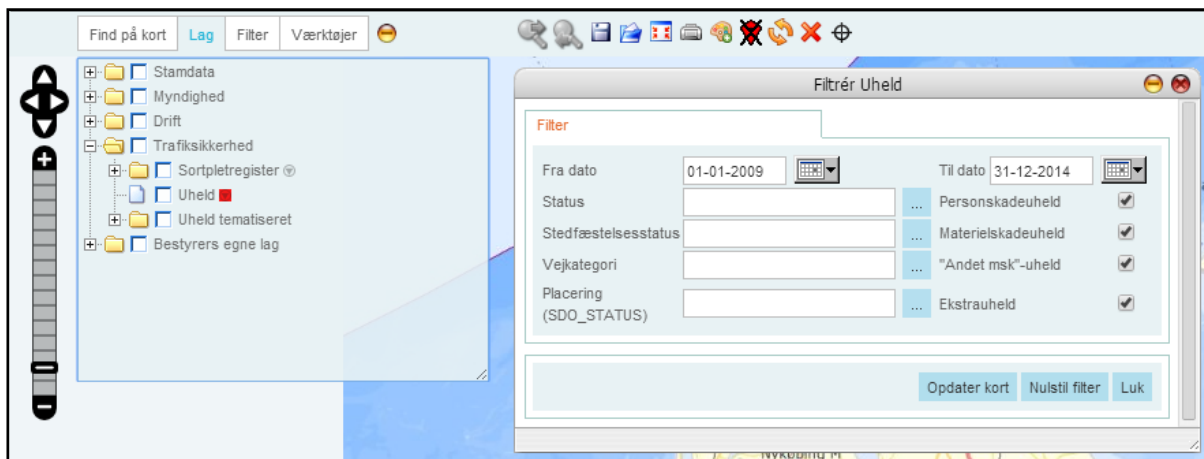
Figur 27: Uheldslagene

Hvis du ønsker en detaljeret filtrering af de uheld som bliver vist i "Uheld" eller "Uheld tematiseret" så venstreklikkes på "elevatoren" til højre for laget, derved åbnes vinduet med valgmulighederne for det valgte lag. Her vælges "filtrer uheld".

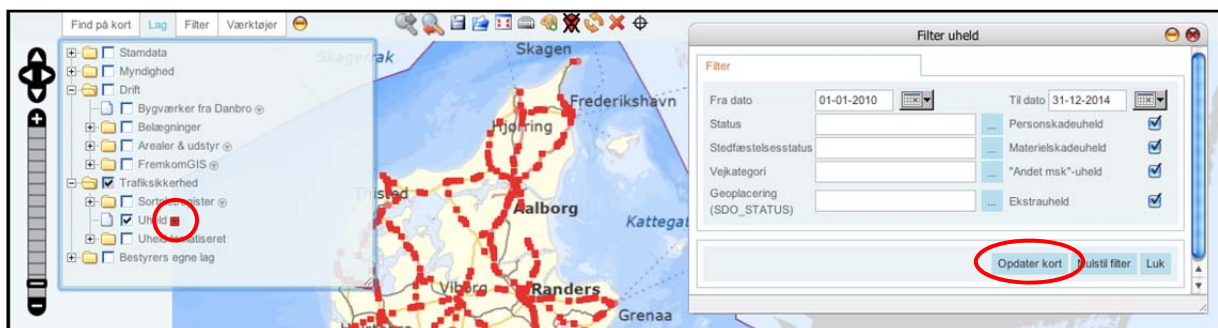
Figur 28: Filtrering af uheldslag

Filtreringsvinduet giver mulighed for at filtrere efter datoer, Status(uheld), Stedfæstelsesstatus, Vejkategori og Geoplacering (SDO_STATUS). Her er det også muligt at sætte flueben ved de ulykkesarter, der ønskes fremvist på kortet (Personskade, Materielskade, Andet MSK-uheld og ekstrauehld). Filtreringen er som standard indstillet til at vise en fem år baglæns, plus indeværende år.

Figur 29: Filtreringsmuligheder, dato, status, uheldstype mv.

Ved klik på "Opdater kort", vil filtreringen slå igennem og en rød markering af "rullegardinet" viser, at der er foretaget en filtrering af laget.

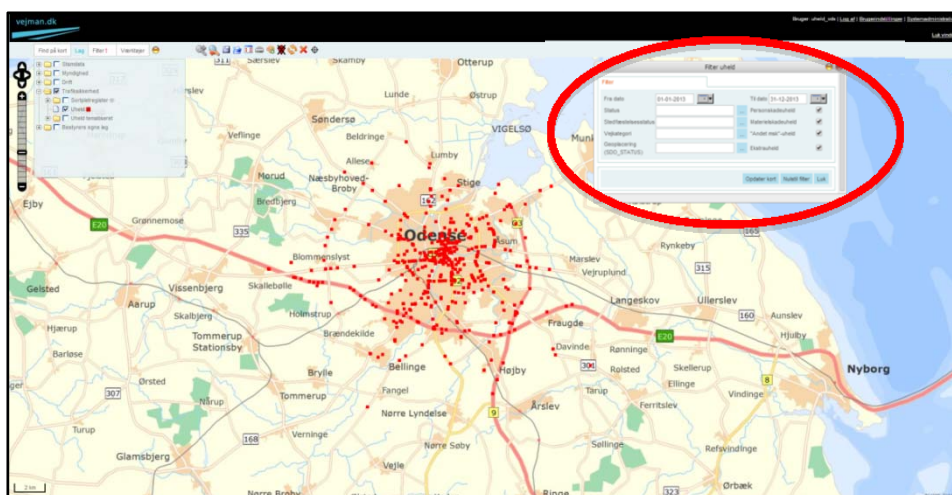

Figur 30: Eksempel på visning af filtreret lag, Bestyrer VD

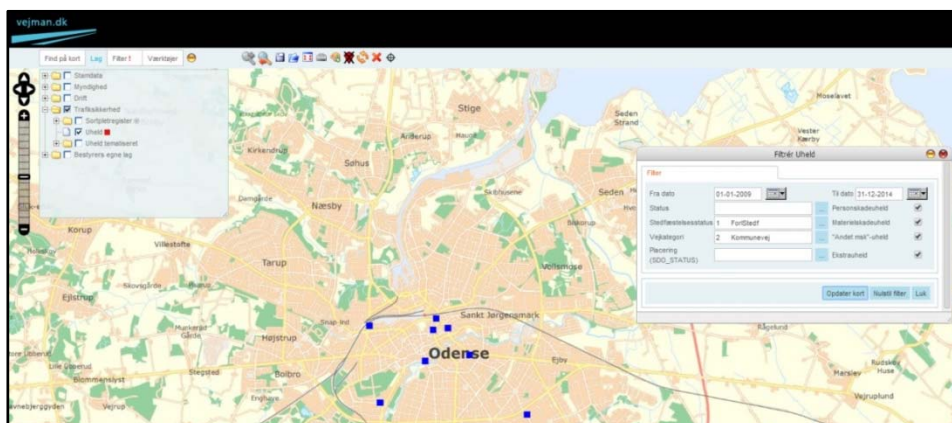
3.3 BRUG AF FILTRERING TIL UHELDSVISNING I KORTMODULET

Dette afsnit, tager udgangspunkt i Odense Kommune og alle de uheld, som er inden for kommunegrænsen, i perioden 1.1.2013 – 31.12.2013.

Hvis man ønsker at vise uheld på en bestemt vejkategori, de foreløbigt stedfæstede uheld, udelukkende personskadeuheld eller andre bestemte visninger, så vælges dette i filtreringsvinduet for uheldslaget, ved enten at vælge fra en liste med kodetabel, eller ved at tilføje/fjerne flueben.

Figur 31: Grafisk visning af alle uheld i Odense Kommune i perioden 1.1.2013 – 31.12.2013

Figur 32: Filtrering til fremvisning af de foreløbigt stedfæstede uheld på Kommuneveje i Odense fra 2009-14

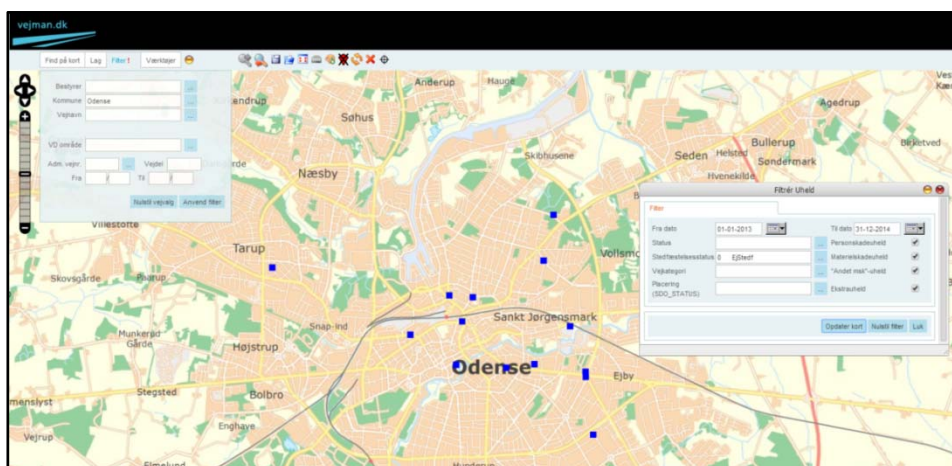
Hvis du ønsker at se data om det enkelte uheld klikkes med højre mussetast på det ønskede uheld. Her kommer et vindue med en række valgmuligheder, her vælges vis/ajourfør. Vejman.dk zoomer automatisk til uheldet og åbner et vindue med alle uheldets oplysninger.

NB. Hvis du kan se flere uheld, når vejman.dk zoomer til uheldet, er det altid det uheld som er placeret midt i skærmen, som er det valgte.

”Se” uheld, som ikke er stedfæstet ved hjælp af filtreringen

Det er muligt at se alle uheld, inklusiv dem som er ”ej stedfæstet”. Alle de uheld, der ved GST adressesøgningen har fået tildelt koordinater, vil kunne ses på kortet der hvor deres X- og Y-koordinater angiver placeringen. Dem som ikke kan få tildelt X- og Y-koordinater er typisk motorveje, da der ikke er husnumre, og derfor kan adressesøgningen ikke finde en placering.

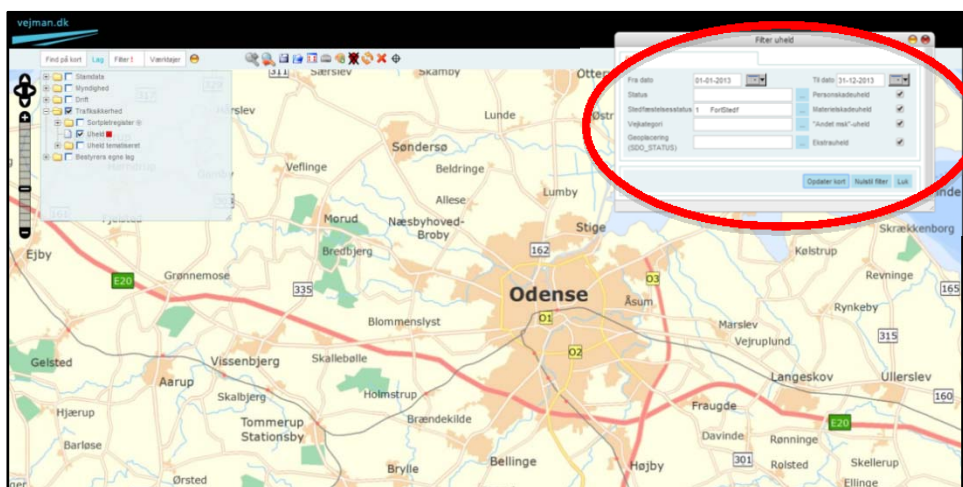
Figur 33: Uheld for Odense Kommune, som er EjStedf i 2013.

Uheld som ikke er stedfæstet er defineret ved, at der ikke fremgår nogen stedfæstelsesoplysninger for det enkelte uheld. Uheldet er således ”Ej stedfæstet” selvom der er tildelt koordinater ved adressesøgningen hos GST.

Figur 34: Uheld som er ”EjStedf” har ingen data for stedfæstelse, kun koordinater som er tildelt ved adressesøgning.

Hvis man ønsker at få vist de uheld, som ikke er stedfæstet, kan man i filtreringen af uheldslaget vælge den Stedfæstelsesstatus, der ønskes fremvist. Herunder er valgt ”1ForIStedf”, da der ikke er nogle uheld på kortet, må alle uheld i denne periode være ”2 EndeIStedf” eller ”0 EjStedf”.

Figur 35: Foreløbig stedsfæstede uheld i Odense 2013

I kommunernes stedsfæstelse vil det være de foreløbigt stedsfæstede uheld, som er mest relevante, da de disse uheld har fået tildelt vejkategori af en stedsfæster fra Vejdirektoratet. Når uheldet har tildelt vejkategori (kommunevej) samt en uheldskommune, vil uheldet blive vist ved søgning hos den kommunale stedsfæster.

Figur 36: Uheld som er "ForStedf" har fået tildelt vejkategori af en VD-stedsfæster.

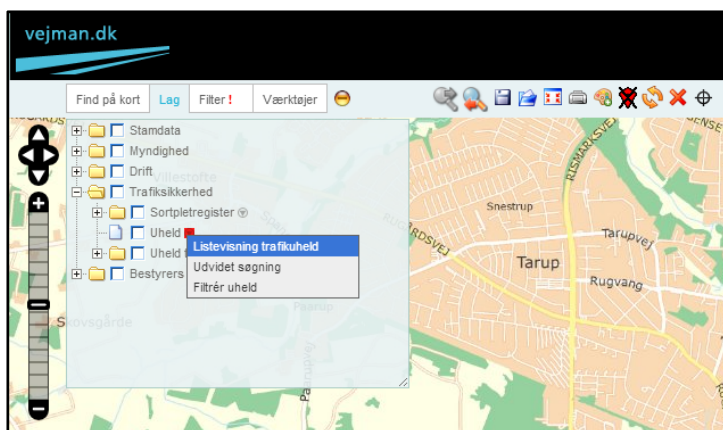
Den simple søgning er opbygget således, at den imødekommer kravene til den almindelige brug af programmet, i forbindelse med visning af uheld. Denne metode giver et hurtigt visuelt overblik over antallet af de uheld, som kræver en endelig stedsfæstelse. Det er også muligt at få vist uheldene i en listevisning, og denne liste kan fremvises på kortet. Se mere om listevisninger i afsnit 3.4 og 3.5.

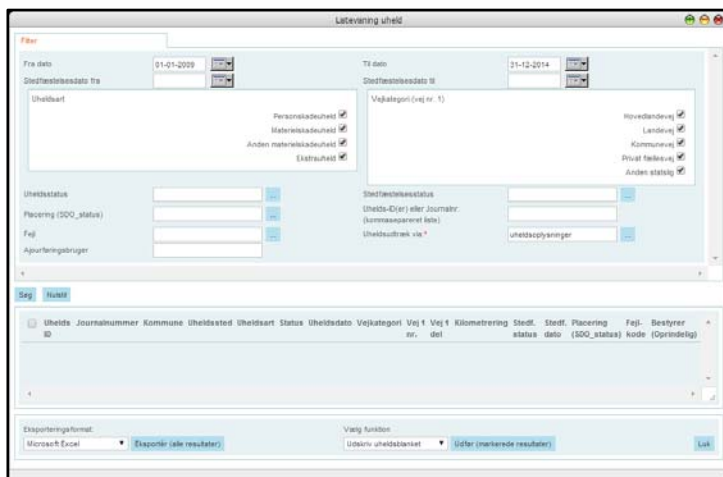
3.4 LISTEVISNING AF UHELD

Det er muligt at benytte listevisningen som søgeredskab, til at fremfinde de uheld, som kræver en stedfæstelse. Listevisningen findes i uheldslagets egenskaber, ved at klikke på elevatoren for laget uheld, det er muligt at vælge "Listevisning af trafikuheld".

Figur 37: Valg af listevisning for uheldslaget

I listevisningens top er det muligt at filtrere på samme måde som i "Filtrer uheld" (afsnit 3.2 og 3.3). Det er muligt at selektare de uheld, som ønskes fremvist i listen. For at gennemføre søgningen, klikkes på "søg" herefter opstilles de valgte uheld som udgangspunkt i rækkefølge efter uhelds ID med det laveste øverst. Det er muligt at vælge en anden sortering ved at dobbeltklikke på kolonnens navn. Klikker du eksempelvis på kommune vil uheldene blive sorteret alfabetisk, dobbeltklikker du igen på kommune, er det i omvendt alfabetisk rækkefølge. Dette kan du gøre for alle kolonner.

Søgning / filter i listevisningen - dato, stedfæstelsesdato, uheldsarter, vej kategorier, uheldsstatus, placering, fejl, ajourføringsbruger, stedfæstelsesstatus, UheldsID/journalnummer, Uheldsudtræk via.

Søgeresultater - Politikreds, postdistrikt, vejnavn, husnummer mv. oplysninger som stammer fra politiets oplysninger

Udtræksfunktioner - Se afsnit 3.6

Figur 38: Listevisningsvindue af uheldslaget

Fra listen er det muligt at tilgå det enkelte uheld, klik med højre mussetast på det ønskede uheld og vælg vis/ajourfør uheld.

Når du har valgt en liste med uheld, og tilgår uheldene i Vis/Ajourfør er det muligt at skifte mellem de forskellige uheld, ved brug af "Første/Forrige/Næste/Sidste" i bunden af vinduet.

Gem Uhedsblanket Første Forrige Næste Sidste Slet Luk

Figur 39: Mulighed for at skifte mellem de fremsøgte uheld i listen

HUSK at når du foretager en søgning i listevisningen, er denne i samme grad som "Filtrer uheld" afhængig af dine valg i fanen "Filter". Hvis du i filter har valgt en bestemt bestyrer eller kommune, vil det kun være resultater fra det valgte, som ligeledes kommer frem i listevisningen.

[illegible]

Figur 40: Listevisningen er afhængig af det filter som er valgt for Bestyrer, Kommune VD-område mv.

I listevisningen er det muligt at vælge ajourføringsbruger som et parameter, og derved få fremsøgt uheld, som kun er redigeret af dig selv. Det er brugernavnet til vejman.dk som skal benyttes til at fremsøge via ajourføringsbruger.

Listevisning uheld

Filer

Fra dato: 01-01-2009 Til dato: 31-12-2014

Sted/festleiesdato fra: Sted/festleiesdato til:

Uheldsart:

- ☒ Personskadeuheld
- ☒ Materiellekadeuheld
- ☒ Anden materiellekadeuheld
- ☒ Ekstraueheld

Vejkategori (vej nr. 1):

- ☒ Hovedlandevej
- ☒ Landevej
- ☒ Kommunevej
- ☒ Privat fællesvej
- ☒ Anden statsig

Uheldsstatus: Placering (SDO_status): Får: Apportørnavn:

Sted/festleiesstatus: Uhelds-C(ør) eller Journalnr. (nummersænkret lade): Uheldsdrøkt via*: uheldsoplysninger:

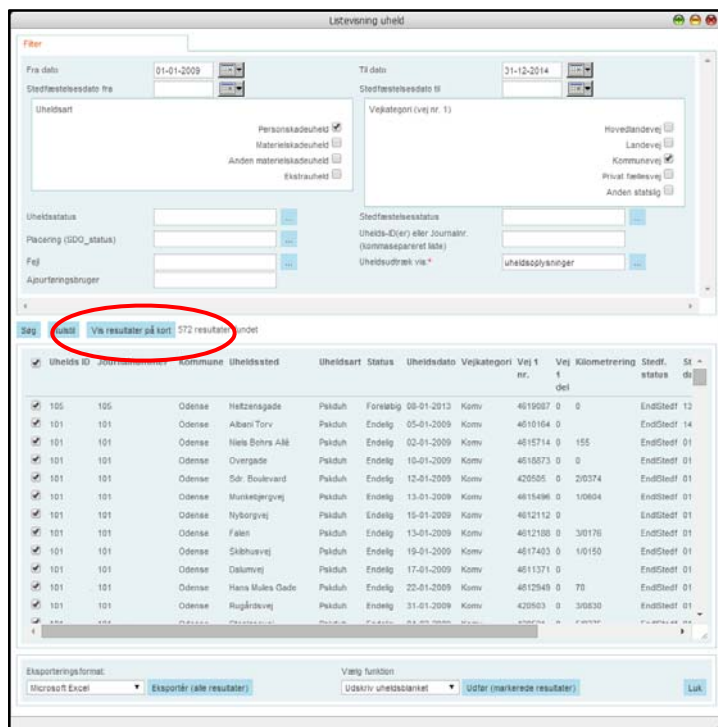
4 100 11/11

Figur 41: Mulighed for at filtrere og fremvise uheld redigeret af bestemte brugere

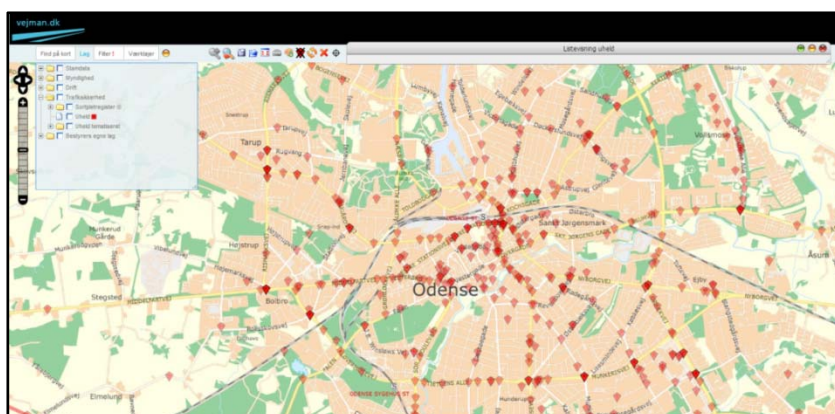
3.5 LISTEVISNING I KORT

Hvis du ønsker en grafisk visning af listen, er det muligt at få den fremvist i kortet. Når du har filtreret og fremsøgt de uheld som du ønsker fremvist i kortet, så trykker du på "Vis resultater på kort". Det er udelukkende de uheld, som du har markeret med flueben, der vil blive fremvist, når du benytter denne funktion.

Figur 42: Vis resultater på kort

Uheldene fra listen bliver vist på kortet med symbolet i Figur 43-45

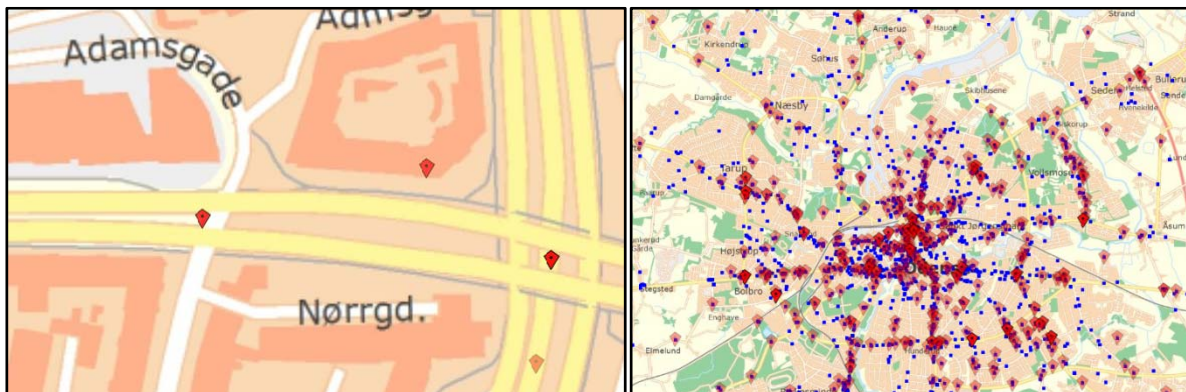

Figur 43: Listevision i kort

Når du laver en listevisning i kortet, vil der symbolet have en let gennemsigtig farve, det er derved muligt at se om der er flere uheld placeret i samme punkt.

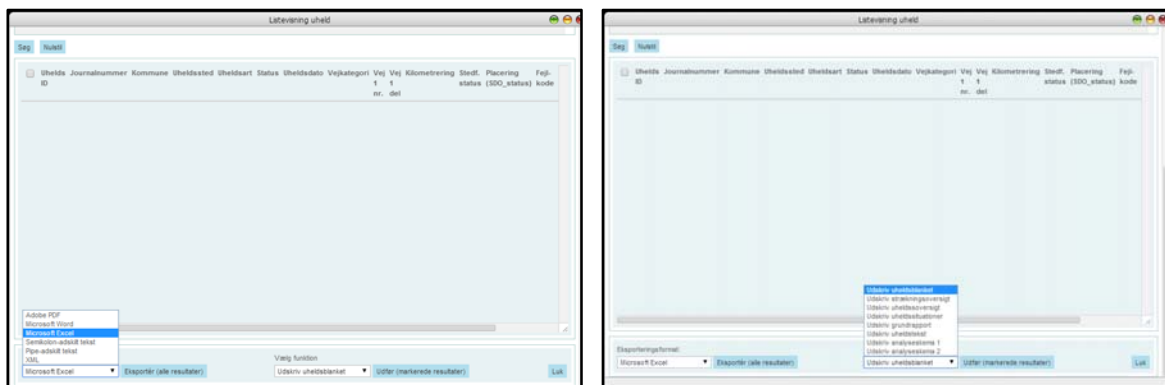
Figur 44: Tv. Jo mindre gennemsigtig symbolet bliver, jo flere uheld er i samme punkt

Figur 45: Th. Listevisning i kort, med uheldslaget slået til

Visningen af listen i kortet er en "død" fremvisning, hvilket betyder at det ikke er muligt at få data fra de enkelte uheld frem ved at klikke på (♦). Hvis du ønsker dette, så er det nødvendigt at slå uheldslaget til og lave en filtrering som er magen til den som du netop har lavet i listevisningen. Derved bliver de blå uheldsmarkeringer, lagt ovenpå listevisningen og det er muligt at få Vis/Ajour frem ved et højreklik på de blå uheldssymboler.

3.6 UDTRÆK FRA LISTEVISNINGEN

Det er muligt at lave udtræk af de fremsøgte lister, i bunden af listevisningsvinduet findes de muligheder, som er for tilgængelige.

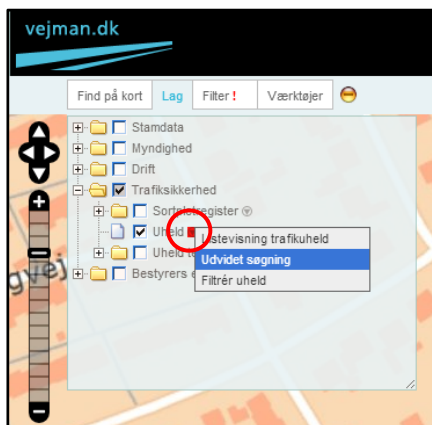
Figur 46: Muligheder for udtræk fra listevisningen

I vinduets venstre side er eksportfunktionen, her kan laves udtræk til Excel, Word, PDF mv. **Ved brug af denne funktion laves udtræk af hele den fremsøgte liste.**

Udtræksfunktionen, i vinduets højre side, giver mulighed for at lave strækningsoversigter, uheldsoversigter, uheldsblanketter, grundrapporter mv. **Ved at benytte udtræksfunktionen genereres der kun udtræk af de uheld, som er markeret med flueben i listen. Det er muligt at afkrydser alle uheldene i toppen af vinduet.**

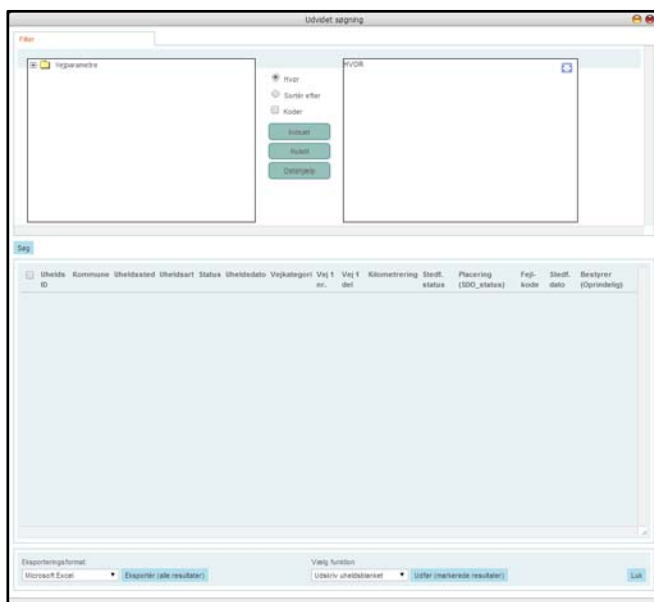
3.7 UDVIDET/AVANCERET SØGNING

Det er muligt at lave udvidet søgning direkte i kortmodulets uheldslag. Under uheldslaget i Trafiksikkerhed klikkes på elevatoren, og vælges udvidet søgning.

Figur 47: Udvidet søgning kan tilgås direkte i kortmodulet, via uheldslaget

Vinduet med udvidet søgning fungerer som den almindelige "avanceret søgning" på vejman.dk. Formålet med den udvidede søgning er, at gøre det muligt at fremfinde data i vejman.dk databasen uden et indgående kendskab til databasens opbygning. Den udvidede søgning kan, ved hjælp af Peg-Og-Klik generere en SQL-forespørgsel, som sendes til databasen. Resultatet af en forespørgsel består af data organiseret i rækker og kolonner, kaldet søgeresultatet. Dette søgeresultat kan eksporteres til f.eks. regneark og tekstbehandlingsprogrammer.

Figur 48: Vinduet til udvidet søgning

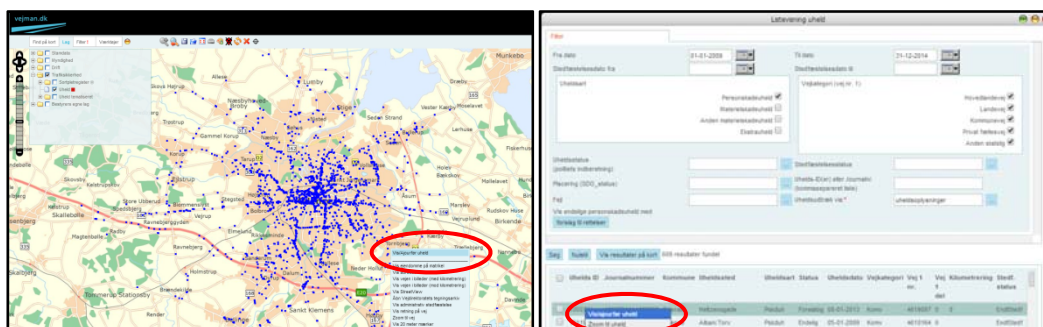
Da du ikke med rimelighed kan forventes at kunne skrive SQL-forespørgsler, arbejder den udvidede søgning med et tilvirket sprog kaldet VISQL- Oven i købet behøver du blot klikke på nogle lister med valgmuligheder, så genererer den udvidede søgning selv VISQL-koden. Disse lister ligger i Parametervinduet. Hvis du vil vide mere om den udvidede søgning i vejman.dk findes der under Brugervejledninger på www.vejman.dk en vejledning til "Avanceret søgning"

3.8 INFORMATIONER OM DE ENKELTE UHELD I VIS/AJOURFØR

Uheldsinformationer om de enkelte uheld findes i Vis/Ajourfør uheld, herunder informationer om stedfæstelsen. Det er muligt at tilgå vis/ajourfør uheld både fra listevisningen og fra kortmodulet. I begge tilfælde tilgår du Vis/Ajourfør uheld ved at klikke med højre mussetast på det ønskede uheld. Her åbner en lille dialogboks, hvor det er muligt at se uheldsinformationer ved at klikke i vinduet på Vis/Ajourfør Uheld.

NB. Det er udelukkende brugergruppen *uheldsstedfæstere*, der har adgang til Vis/ajourfør funktionen.

Figur 49: Vis/Ajourfør uheld - via kort og listevisning

Uheld og Stedfæstelse

Uheldsoplysningerne i Vis/Ajourfør uheld er inddelt i 3 faner, den første fane indeholder. Som standard er vist fanen Uheld og stedfæstelse. Den overordnede uheldsinformation

Figur 50: De generelle uheldsoplysninger som kan ses af brugergruppen "uheldsstedfæster"

Vejlgørfør uheld

Uheld id Journalmr. Dato for aensætte opdatering Bruger

Drekte Tilskade Føjtdikator Status Uheldsår Uheldsår 2013 Tid 14 45

Uheld og sted/fæstelse Elementer og personer Føjte

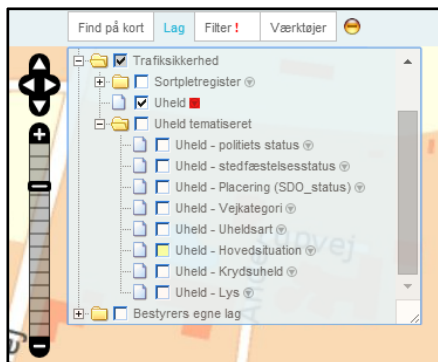
Føjtspecifikation

Løbe- nr.	Bagie	Føjtskrivelsen	Føjtskrivelsen 2	Kontrolberegning	Datagrupperføjtkode
1	1050574	Kontrol af uoplyste uhelds-parametre	De uoplyste uheldsparametre uaflyst bestil muligt	Dette parametre skal altid være uoplyst (NE)	UHELD -20185
2	1050574,1	Kombinationskontrol af Uoverensstemmelser af U-heldstid (0), elementnr. og manure	medlem uheldssituation, elementnr. og manure	HVIS Uheldssituationen er 11,12,11,22,23,2 HVIS Uheldssituationen er 33 og elementnr. HVIS Uheldssituationen er 52,50 og elementnr. HVIS Uheldssituation er 40 og elementnr. = HVIS Uheldssituation er 50 og elementnr. =	ELEMENT -20188

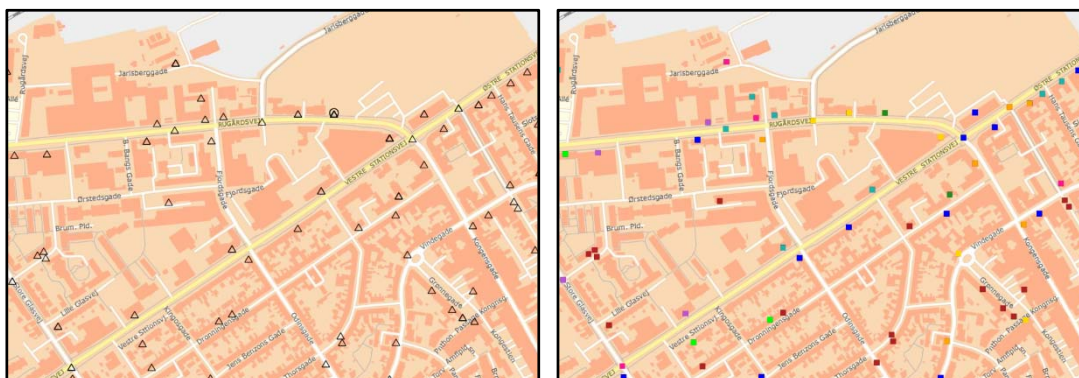

3.9 UHELD – TEMATISERET

Foruden uheldslaget med alle uheldene, indeholder mappen trafiksikkerhed en række lag, hvor ulykkerne er grupperet efter en række temaer. Uheld tematiseret indeholder blandt andet uheldene inddelt efter politiets status, stedfæstelsesstatus, uheldsart, hovedsituation, mv.

De tematiserede uheldslag bliver præsenteret på to forskellige måde, ved farver og symboler.

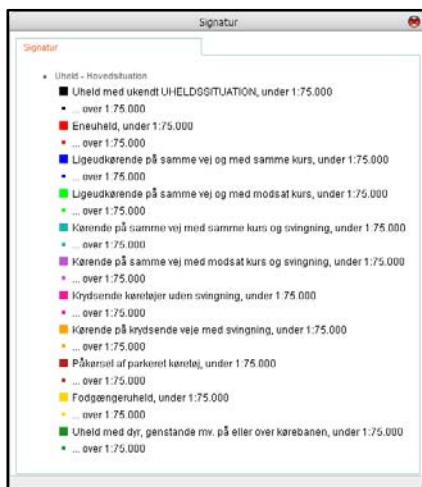

Figur 52: Uheld Tematiserende: Tv. Stedfæstelsesstatus - Th. Hovedsituation

Når du arbejder med de tematiserede uheldslag er det en rigtig god ide at stå signaturforklaringen til i kortmodulet. Signaturforklaringen er et af standardværktøjerne og kan tilføjes og fjernes ved et enkelt klik på "vis signaturforklaring".

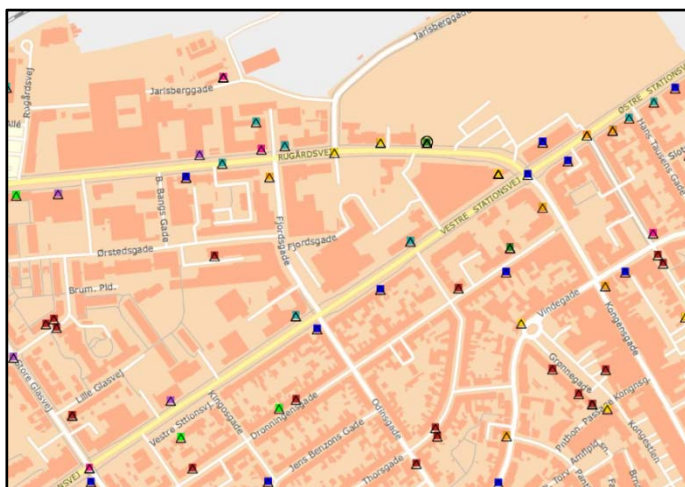

Figur 53: Vis signaturforklaring

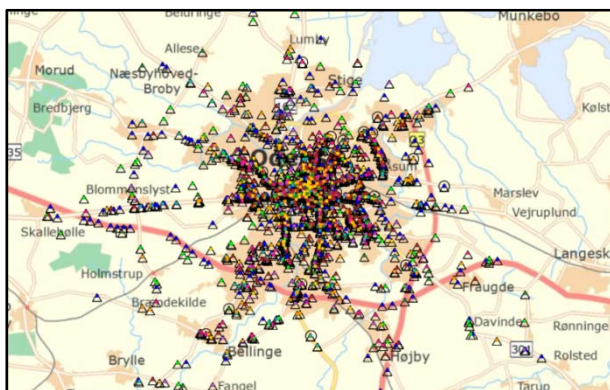
Figur 54: Signaturforklaring til uheld tematiseret - Uheldssituation

Signaturforklaringen på figur 54 har to symboler for hver hovedsituation. Grunden til dette er, at der findes to størrelser af symbolet, som er afhængig af zoomniveauet i kortet.

Figur 55: Uheld tematiseret - Stedfæstelsesstatus og Hovedsituationer

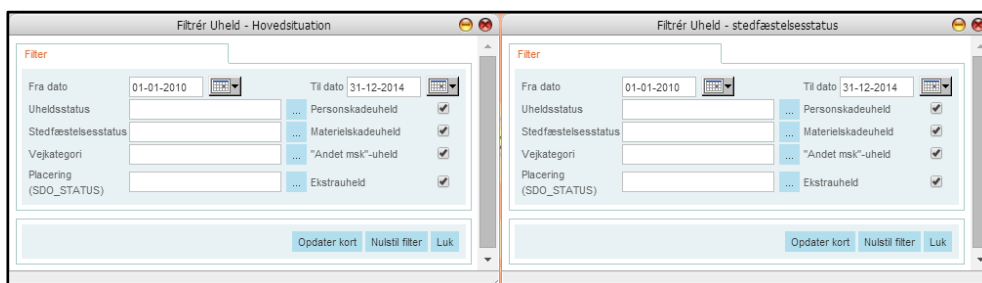
Hvis du ønsker at se flere forskellige tematiserede uheldslag, tilrådes det at du arbejder med få tematiserede lag på samme tid. Langt de fleste lag er symboliseret ved forskellige farver i kortet, det er udelukkende det lag, som du sidst har slået til, som du vil kunne se, da det bliver placeret øverst. På figur 55 og 56 er illustreret at der for hvert uheld er både stedfæstelsesstatus samt hovedsituation. Her fremgår det, at man hurtigt kan miste overblikket hvis der arbejdes med mere end ét tematiseret lag ad gangen.

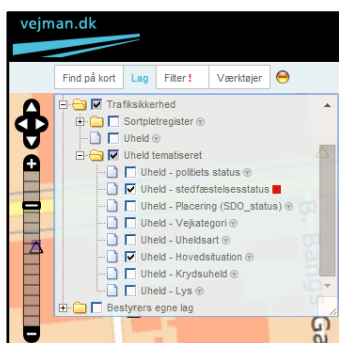
Figur 56: Flere tematiserede uheld på samme kort, tilrådes ikke

Filtrering af Uheld tematiseret

De tematiserede uheldslag filtreres på samme måde som det "almindelige" uheldslag se afsnit 3.3. Når du filtrerer på ét af temaerne, slår filtreringen igennem på alle de tematiserede lag. Så vælger du en tidsperiode eller vejtype for de tematiserede Hovedsituationer, vil de andre tematiserede lag adoptere denne filtrering. Det skal her bemærkes, at det kun vises en rød markering, i de lag hvor filtreringen er valgt, og ikke ved alle de tematiserede lag. Du vælger først en ny filtrering eller Nulstil filter, når du trykker på "Opdater kort"

Figur 57: Filtrering i Uheld tematiseret er dominerende for alle de tematiserede lag

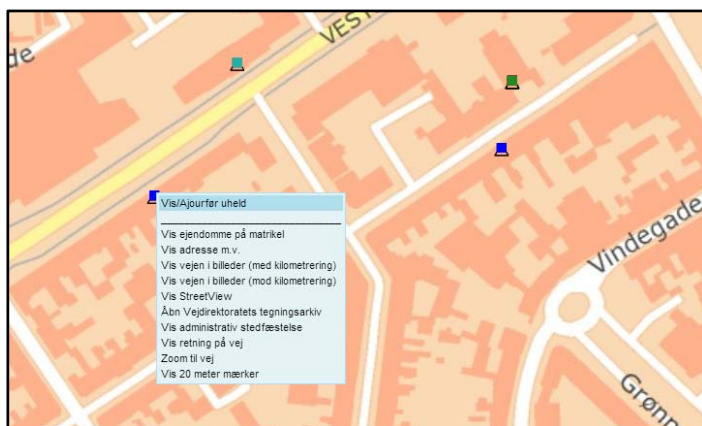

Figur 58: Mød markering af filtrering i laget - stedfæstelsesstatus, men filtreringen gælder for alle de tematiserede lag

Vis/ajourfør Uheld tematiseret

De tematiserede uheldslag er direkte forbundet til det almindelige uheldslag, det er derfor muligt at tilgå vis/ajourfør uheld direkte fra temalagene.

Det er vigtigt at huske, at hvis der rettes i oplysningerne, slår det direkte igennem i de tematiserede uheldslag. Det er derfor, at hvis man ønsker en grafisk fremvisning af et tema, så dan plot af dette, inden du foretager ændringer i de enkelte uheld, for ændringer i stedfæstelsesstatus, krydsoplysninger, vejkategori mv. vil ændre kortet efter eventuelle rettelser.

Figur 59: Vis/ajourfør uheld fra de tematiserede uheldslag

4. STEDFÆSTELSE – "AJOURFØR"

Arbejdet med stedfæstelse af uheld, foregår i vis/ajourfør uheld, se afsnit 3.8 om tilgangen til vis/ajourfør uheld.

Vis/ajourføringsvinduet indeholder alle tænkelige oplysninger og felter til stedfæstelse og rettelser i uheldsoplysningerne. Det er muligt at tilgå stedfæstelse både ved simpel visning af uheld i kortet, ved brug af de tematiserede uheldslag, ved listevision af uheldslaget eller ved en udvidet søgning.

Politets stedfæstelse

Politikreds, postdistrikt, vejnavn, husnummer mv. oplysninger som stammer fra politiets oplysninger

Stedfæstelse Oplysningerne

som skal udfyldes af stedfæsterne, herunder udpegningen på kort, eller manuel udfyldelse af oplysningerne.

Figur 60: Stedfæstelsesfanerne i vis/ajourfør

VIGTIGT: I forbindelse med Nr. er det vigtigt, at det er det fulde 7-cifrede administrative vejnummer, der angives. Anvendes alene de 4 cifre fra CPR-vejkode for kommuneveje, kan man risikere, at der findes en vej med samme administrative nummer for en vej i VIS/vejman.dk, så uheldet placeres et helt andet sted i landet, fordi X- og Y-koordinaten beregnes ud fra vejens oplysninger.

Nederst i vinduet er en bjælke med en række knapper:

Gem

Klik her gemmer resultatet af den nye placering af uheldet, samt de yderligere oplysninger, som er indtastet i forbindelse med stedfæstelsen.

Uheldsblanket

Åbner uheldsblanketten for det pågældende uheld i PDF

Slet

Sletter det pågældende uheld – Kræver specielt bruger

Luk

Lukker vis/ajourføringsvinduet for det pågældende uheld

Nederst i stedfæstelsesfanen er Udpeg knappen

Udpeg

Denne funktion gør det muligt at angive uheldets placering på kortet ved at klikke på den position, uheldet skal anbringes i. Dette vil medføre, at X- og Y-koordinaterne for uheldet ændres til den nye placering. Når man benytter funktionen zoomes til de angivne GST X- og Y-koordinator fra politiets stedfæstelse, hvis der er sat flueben i "zoom til koordinator" til venstre for "Udpeg"

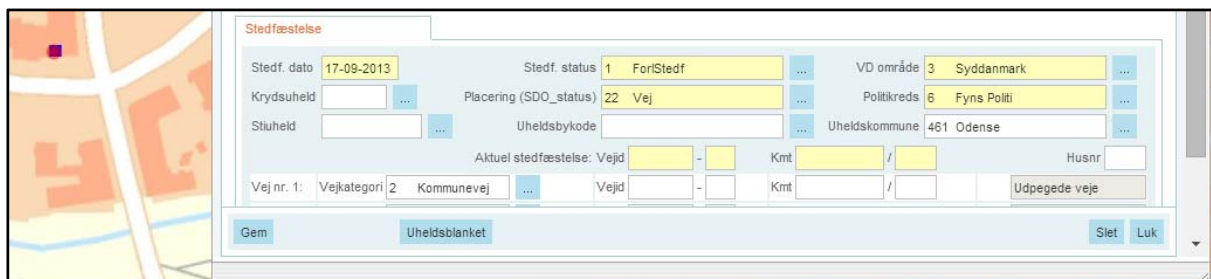
Brug af "Udpeg"

Når du trykker på udpeg, minimeres vis/ajourføringsvinduet automatisk og det bliver muligt at angive en ny placering til uheldet. Udgangspunkter er at uheldet er placeret i ved GST X- og Y-koordinaterne, dette markeres med en rød knappenål i dette punkt. Denne knappenål flyttes til den faktiske placering af uheldet. Herved ændres X- og Y-koordinaterne i Vis/ajourføringsvinduet til den nye placering, samtidig overføres oplysningerne for Vej nr. 1 om administrativt vejkategori, vejid, vejdel og kilometrering automatisk til Vis/ajourføringsvinduet.

Figur 61: Eksempel på ændret placering i forhold til første placering fra adressesøgningen

Hvis du fortryder den nye udpegning, skal du blot maksimere vis/ajourføringsvinduet og klikke på luk nederst i højre hjørne. Derved ændres stedfæstelsesoplysningerne ikke.

Figur 62: Eksempel på mulighed for at fortryde udpegning

Den nye placering gemmes ved at trykke Gem i Vis/ajourføringsvinduet, derfor gemmes en ny udpegning ikke hvis Vis/ajourføringsvinduet lukkes. Her kan det forekomme at det blå uheldssymbol forsvinder fra kortet, opdatere uheldslaget eller baggrundskortet, så vil symbolet igen blive vist på kortet.

Det er vigtigt i forbindelse med stedsfæstelsesprocedureren at det er de korrekte uheld som placeres rigtigt. Derfor vises uheldsId for det pågældende uheld i alle vis/ajourføringsvinduerne i øverste venstre hjørne.

Du skal være opmærksom på, at det kan forekomme, at der kan være placeres flere uheld i samme punkt, hvis der er sket flere uheld samme sted, som opfylder Udvælgelses-/Filtreringskriterierne. Det er i det daglige arbejde med stedsfæstelsen ikke særligt sandsynligt, men det kan forekomme.

For veje, der ikke er registreret i VIS/vejman.dk, er det nødvendigt at udfylde alle de relevante oplysninger manuelt i Vis/Ajourfør uheld.

Når oplysningerne er indtastet eller udpeget, trykkes på "Gem" i for at gemme oplysningerne i databasen. **HUSK** i den forbindelse at også Krydsuheld, Stiuheld og eventuelt Bykode (hvis uheldet er sket i byzone) skal udfyldes. Den nye placering på kortet vises først, når man søger uheldet frem igen.

UheldsId: [ ] Journalnr: [ ] Dato for seneste opdatering: [ ] Brugr: [ ]
Drætte: [ ] Tidskade: [ ] Fejldikator: [ ] Status: 1 Endeligt uheld UheldsId: 2013 Tid: 14:30

Uheld og stedsfæstelse Elementer og personer Føjliste

Uheld

Fare: 99 Uoplyst Sigt: 9 Uoplyst Lys: 1 Dagslys
Vejr: 99 Uoplyst Retning: 3 Ikke tændt Skolevejsuh: 2 Ikke skolevejsuheld
Uheldsart: 3 Anden materielkadeuheld Hast. begr.: 50 Byzone: 1 Byzone Randvejsby: 3 Etagebeboelse
Vejdform: 1 4-benet kryds Uheldsart: 111 Overhaling venstre om
Vejrbøjle: 2 Ikke vejrbøjle Retning: 3 Øst

P2, personbil, holdende i kryds. P1, personbil, kørte venstre om P2 og påkørte P2's venstre sidespejl, hvorefter P1 kørte fra stedet.

Tekst

Politiets stedsfæstelse

Politikreds: 23 Postdistrikt: 5000 Åbn adressenøgning
Vej #1, kommunkode: 461 CPR-kode: 262 Vejnavn: Aarsgade Husnr.:
Vej #2, kommunkode: Krydsvej Vesterbjerg CPR-kode: Vejnavn: Husnr.:
Lokalitet: Krydsvej Vesterbjerg Kilometerpæl: Retning:
Grundpunkt: Aldend

Stedsfæstelse

Steds dato: 21-03-2013 Steds status: 2 EndSted VØ område: 3 Syddanmark
Krydsuheld: 1 Ja Placering (SDO_status): 15 Manuelt Politikreds: 6 Fyns Politi
Stuuheld: 0 Indet Uheldsbykode: 4462 Odense Uheldskommune: 481 Odense
Aktuel stedsfæstelse: Vejd: Km: Husnr:
Vej nr. 1: Vejkategori: 2 Kommunevej Vejd: 4010262 -0 Km: 0 / 263 Udpegede veje
Vej nr. 2: Vejkategori: 2 Kommunevej Vejd: 4810274 -0 Udpegede veje
Koordinater: 587194.621 6139467.94 Zoom til koordinater Udpeg

Gem UheldsId Slet Luk

Figur 63: Eksempel på endelig stedsfæstelse af et uheld

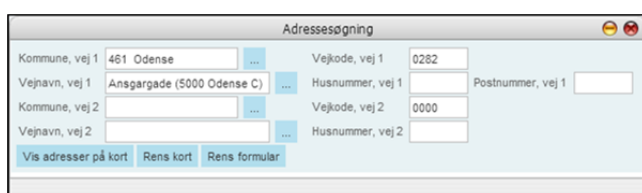
4.1 HJÆLPEMIDLER TIL KORREKT PLACERING AF UHELD

I vejman.dk er en række hjælpefunktioner, som kan være brugbare til at få placeret uheldene så præcist som muligt, i forbindelse med stedfæstelsesprocedureren.

4.1.1 Adressesøgning

Er uheldets placering på kortet angivet som "Ej fundet", er det relativt vigtigt at få placeret uheldet mere præcist, da der her slet ikke er nogen placering i kortet. Her kan man få hjælp til at finde et bedre bud på placeringen ved brug af adressesøgningen.

Når man klikker på adressesøgnings ikonet, vil dette vindue blive vist:

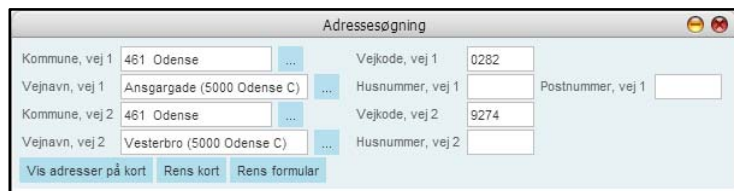
Figur 64: Adressesøgningsvinduet

Adressesøgningen er koblet til politiets stedfæstelse, derfor tilgås adressesøgningen via vis/ajourfør uheld, i blokken med politiets stedfæstelse.

Figur 65: I Vis/ajourfør uheld, tilgås adressesøgningen i blokken "politiets stedfæstelse"

På forhånd vil felterne være udfyldt med de oplysninger, der står i adressefelterne fra politiet. Adressesøgningen indeholder oplysninger for vej1 om: Kommune, Vejnavn og Vejkode. I det viste eksempel på figur 64 og 66 er der ikke indtastet husnummer for søgningen. Det fremgår i figur 65 at uheldet er fundet sted i krydset Vesterbro, derfor indtastes kommune og vejoplysninger for vej2 således at uheldet kan placeres i det rigtige kryds.

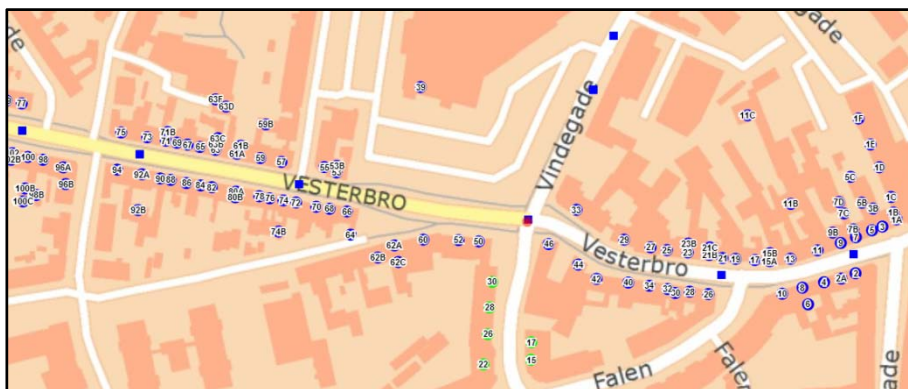

Figur 66: Eksempel på adressesøgning

Undlader man husnummeret, vil der blive ledt efter alle husnumre for den pågældende vej. De fundne husnumre vil blive vist på kortet.

Søgning efter Vej1 Ansgargade med Vesterbro som Vej2 giver adressesøgningen følgende resultat:

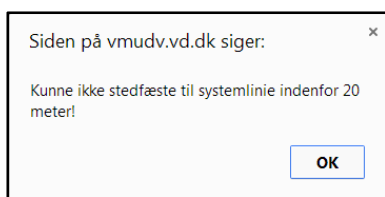
Figur 67: Eksempel på resultat af adressesøgning

Det, at alle husnumre bliver vist på kortet, når der ikke er angivet et husnummer i søgningen,

Adressesøgningen kan ikke anvendes i forbindelse med søgning efter f.eks. motorveje, da der jo ikke eksisterer adresser på disse. I disse tilfælde vil der ved søgning ikke blive fundet noget, men der blive zoomet ind på den pågældende kommune, som er angivet.

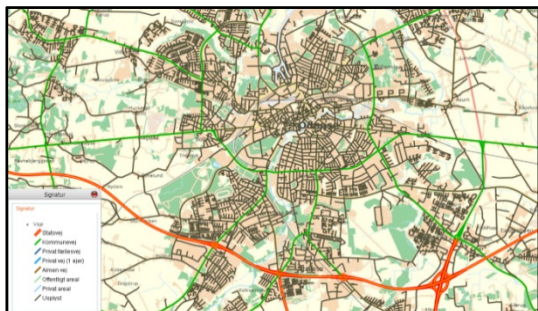
4.1.2 Administrative oplysninger - Vejnet / Referencesystem

Det er muligt at slå vejnet og referencesystemet til, for at få vist linjerne til stedfæstelsen. Hvis der er mere end 20 meter til en systemlinje, er det ikke muligt for stedfæstelsesmoduliet at finde vejen, hvor ulykken skal stedfæstes. Hvis programmet ikke kan finde en systemlinje, åbnes en dialogboks med denne advarsel:

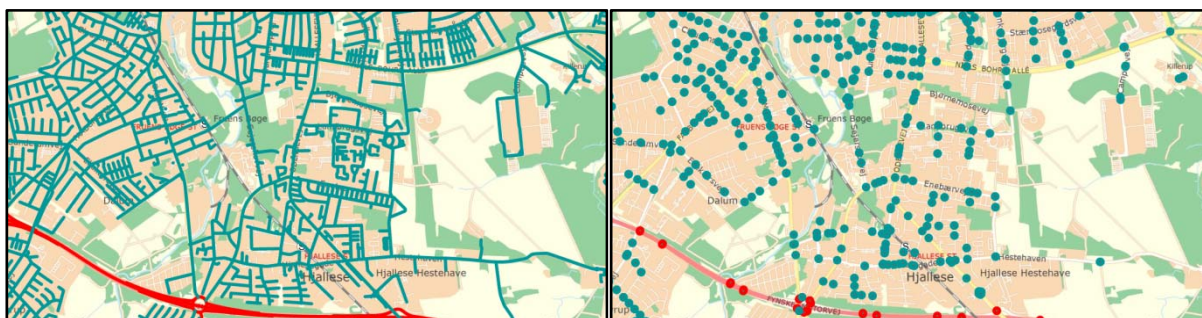
Hvis denne advarsel vises, er det en god ide at slå vejnettet til, for at se om der skal oprettes en vej i systemet, eller om der er andre grunde til at den ikke kan finde vejen. For vejledning til oprettelse og nedlæggelse af veje og kryds, omkilometrering af en strækning, mv. se vejledningen **Brugerdokumentation referencesystemet** på www.vejman.dk under brugervejledninger.

Det er muligt at slå vejnettet til i mappen: Stamdata - Administrative oplysninger- Veje.

Figur 68: Veje - Administrative oplysninger

Referencesystemet findes i mappen: Stamdata – Referencesystem – Veje.

Figur 69: Stamdata - Referencesystem, veje og kryds

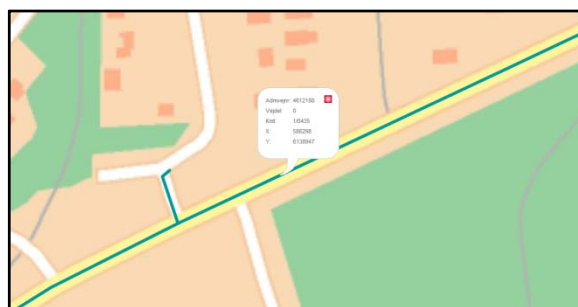
4.1.3 Andre vejoplysninger til som hjælpemiddel til stedfæstelse

I kortmodulet er en række oplysninger om vejnettet, som er let tilgængelige. Hvis du klikker med højre musetast på en given vej, vil der åbne en dialogboks, der indeholder en række oplysninger om den pågældende vej.

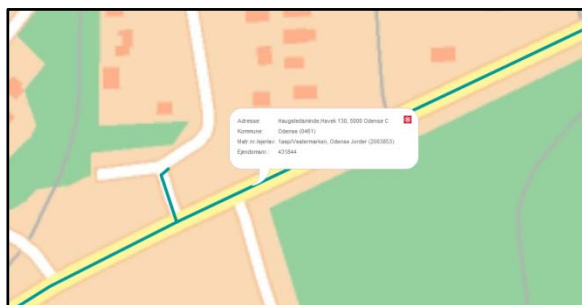

Figur 70: Vis vejoplysninger ved højre musseklik

Dialogboksen indeholder en række hjælpefunktioner, der kan være anvendelige i forbindelse med stedfæstelse herunder, 20meter mærker, Retningen på vejen, Adresser, Administrative stedfæstelse, StreetView mv.

Figur 71: tv. 20m mærker - th. Administrativ stedfæstelse.

Figur 72: tv. Adresse – th. Retningen på vejen

4.2 SÆRLIGT VED STEDFÆSTELSER

Når der arbejdes med stedfæstelse af trafikulykker, er det nødvendigt at have en grundlæggende viden om de danske vejnummersystemer, ulykker i kryds mellem kommune- og statsveje mv. derfor fremgår der i de efterfølgende afsnit en række fakta, som er nyttig baggrundsviden til stedfæstere.

Der findes en række særlige stedfæstelsesscenarier, hvor det er vigtigt at være opmærksom på en række faldgrupper, der kan betyde en fejlagtig stedfæstelse af ulykken. Derfor gennemgås en række af scenarierne. Er du på nogen måde i tvivl om noget, så kontakt din lokale VD-stedfæster.

Vejnummersystemer:

I Danmark anvendes overordnet to forskellige vejnummersystemer:

- Det administrative vejnummer, som er et entydigt 7-cifret nummer i hele landet. For Offentlige veje skal numrene være oprettet i den centrale vej- og stifortegnelse (CVF)
- CPR-vejnummeret som knytter sig til adresser (Vejnavne). CPR-vejnummeret er et 4-cifret nummer og er alene entydigt indenfor den enkelte kommune

I politiets registrering af veje i forbindelse med uheld anvendes CPR-vejkoden. CPR-vejkoden kan ikke anvendes i forbindelse med stedfæstelse af uheld, fordi den kun er entydig indenfor den enkelte kommune. For de overordnede veje er der behov for at kunne se på tværs af kommuner, så vejene ikke deles op i småbidder på grund af kommunegrænser. Kun det administrative vejnummer har den egenskab at gå på tværs af kommunegrænser, så derfor er det nødvendigt at anvende dette i forbindelse med stedfæstelse af uheld.

I forbindelse med vejforvaltningssystemerne er det også det administrative vejnummer, som anvendes i forbindelse med registrering af vejoplysninger. Uheldsoplysningerne kan der for kun knyttes til vejoplysningerne, hvis det administrative vejnummer anvendes.

Tidligere amtsveje

Amtsvejene fik før kommunalreformen 1. januar 2007 tildelt et administrativt vejnummer i CVF. (Det samme skete i øvrigt for statsvejene). Amtsvejene var regionale veje, som forbandt større byer indenfor amtet. I forbindelse med kommunalreformen blev nogle af disse veje klassificeret som af betydning for landstrafikken, og overgik derfor til statsveje. Andre blev klassificeret som veje af betydning indenfor den enkelte region, og overgik til kommunerne.

Selvom veje overgik til kommunerne, har de stadig en regional betydning, og det er derfor fortsat vigtigt at kunne se udviklingen for den enkelte vej (f.eks. i forbindelse med uheld) på tværs af kommunegrænserne. I forbindelse med stedfæstelse af uheld skal det administrative vejnummer derfor anvendes. Det betyder, at det administrative vejnummer også skal anvendes for kommuneveje. Vi kan ikke anvende to forskellige vejnummersystemer for den samme oplysning.

Hvis man angiver det 4-cifrede CPR-vejnummer i stedet for det administrative vejnummer, kan man risikere, at uheldet bliver flyttet et helt andet sted hen i forbindelse med tildeling af koordinater ved stedfæstelse via kort. Angives f.eks. CPR-vejnummer 504 og en kilometrering, vil uheldet på kortet blive flyttet til Ålborg uanset, hvor det faktisk er sket, fordi vejen med det administrative vejnummer 504 ligger her. Det administrative vejnummer er entydigt og oplysninger om kommunen indgår ikke her.

Hvordan finder man det administrative vejnummer

De administrative vejnumre for alle offentlige veje bør kunne findes i den centrale vej- og stifortegnelse på www.cvf.dk. Det er også muligt at indberette numre for private fællesveje, selvom det ikke er et krav. Det administrative vejnummer for de gamle amtsveje er ikke CPR-vejkoden med kommunenummeret sat foran. For sammenlagte kommuner kan det være valgt, at anvende de gamle vejnumre med de gamle kommunekoder foran.

Ved stedfæstelse af uheld på kort er der nem adgang til det administrative vejnummer, hvis vejen er registreret i vejman.dk, hvilket gælder for alle de gamle amtsveje, statsvejene og en række kommuneveje. Her kan man klikke visning af vejene på kortet til. Når man benytter udpeg-funktionen, overføres det administrative vejnummer og kilometreringen for Vej1 direkte til stedfæstelsen.

4.2.1 Stedfæstelse af uheld med manglende placering

Der er en række uheld som ikke kan placeres vha. geokodningen fra Geodatastyrelsen. Der kan være flere grunde til, at disse uheld ikke kan placeres ved vejnavn og nummer. Dels kan de pågældende vejnavne være forkert, her vil både stavfejl og ikke eksisterende veje resultere i at uheldet ikke kan stedfæstes som ForlStedf. Det er muligt at fremsøge denne type uheld i listevisningen ved at ændre søgekriterierne for valglisten **Placering (SDO_status)** til 9 Ej fundet, samt ændre **Stedfæstelsesstatus** til 0 EjStedf og 1 ForlStedf

4.2.2 Håndtering af krydsuheld

Når du angiver 2 vejnumre og krydsuheld "ja" i forbindelse med stedfæstelse af ulykker, tjekkes det, om det pågældende kryds eksisterer i databasen med de angivne oplysninger. Eksisterer krydset ikke i systemet, kan ulykken ikke stedfæstes som et krydsuheld. Når krydset ikke findes, nægter ajourføringsprocedureren at gennemfører stedfæstelsen. Det betyder, at nogle krydsulykker må stedfæstes som strækninger for overhovedet at få stedfæstelsen igennem. Der arbejdes for at finde, en løsning til at gennemfører stedfæstelser i de kryds, som ikke er oprettet i vejman.dk. Det er en vigtig funktionalitet at få stedfæstelsen placeret rigtigt, specielt i forhold til udpegningen af sorte pletter og sorte kryds.

Problemet kan opstå i følgende situationer:

- Vej1 eksisterer i vejman.dk med men krydset er ikke registreret, så Vej2 kan ikke findes. For vejman.dk kommuner og Vejdirektoratet løses dette ved, at krydset oprettes med de nødvendige oplysninger. Herefter vil det være muligt at stedfæste ulykken korrekt.
- Vej1 eksisterer i vejman.dk, og krydset er registreret i vejman.dk, men med andre vejoplysninger for sidevejene, ende der er gældende. Dette problem kan især forekomme i forbindelse med de gamle amtsveje, som er overgået til kommunerne.

Opstår denne situation i forbindelse med stedfæstelse, skal du blot stedfæste ulykken, som tidligere. Når der er fundet en løsning til stedfæstelse af ikke registrerede vejman.dk kryds, vil der blive udarbejdet en vejledning, som alle godkendte stedfæstere vil modtage. Opstår der i mellemtiden tvivl om stedfæstelse, så kontakt en af de lokale VD-stedfæstere.

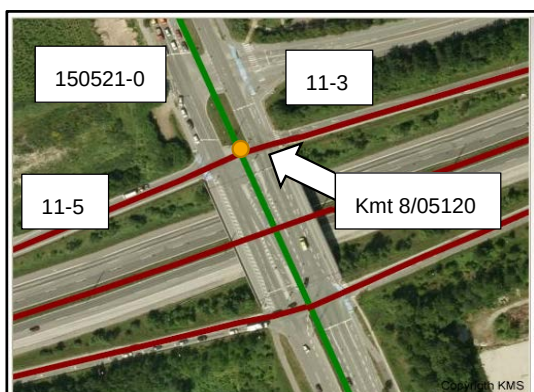
4.2.3 Stedfæstelse af uheld mellem statsveje og kommuneveje

Generelt gælder, at uheldet anbringes med vej1kategori (statsvej/kommunevej) og vejnummer ud fra, hvilken vej-bestyrelse, der "ejer krydset". Dvs. hvem betaler for vedligeholdelse og udbygning. Normalt vil det være sådan, at det er Vejdirektoratet, der ejer krydset, når en statsvej indgår i krydset, men der kan være undtagelser. Normalt vil det være sådan, at uheldet anbringes under den laveste vejkategori (Statsvej) i krydset. Er der tvivl om placeringen, er det en god idé at tage en snak med kontaktpersonen i det lokale VD-område hos Vejdirektoratet.

I det følgende er vist et par eksempler på stedfæstelse i kryds mellem statsvej og kommunevej.

Eksempel 1: Simple kryds mellem statsvej (rød farve) og kommunevej (grøn farve), hvor uheldet henføres til statsvejen også selvom kollisionen egentlig er sket på kommunevejen.

Her har vi et kryds, som administreres af Vejdirektoratet. Derfor skal alle uheld i krydset henføres til rampen (her 11-3). Dermed har de vejbestyrelse, som har ansvaret for trafiksikkerheden i krydset lettere adgang til at kunne finde information om alle relevante uheld i det pågældende kryds.

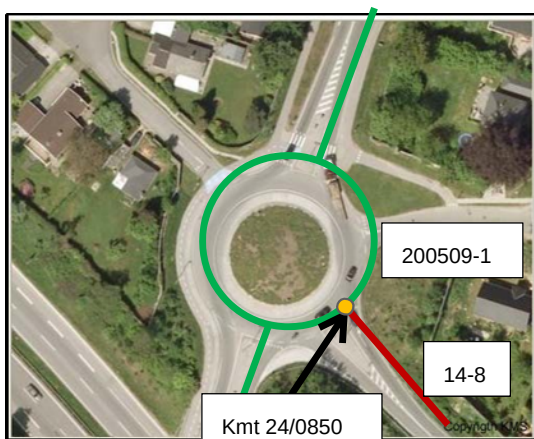

Dermed vil vej1 være 11-3 med kmt 8/0512 og vej2 150521-0.

Uheld på broen over motorvejen er lidt vanskeligere i forbindelse med stedfæstelsen. Har uheldet med rampekrydsene at gøre, så skal det relateres til ramperne (altså anbringes under Vejdirektoratet). Det kan f.eks. være bagendekollisioner op mod krydset som følge af opstuvning. I de øvrige tilfælde, f.eks. eneuheld der lige så godt kunne være sket udenfor krydset, skal det relateres til kommunevejen.

Eksempel 2: Kommunal rundkørsel med Vejdirektoratets rampetilslutning fra motorvej. Uheld ved rampetilslutninger knyttes normalt til Vejdirektoratet. Uheld i de øvrige ben hører til kommunen, fordi rundkørslen er kommunal.

Dermed vil vej1 være 14-8 med kmt 24/0850 og vej2 200509-1.

Uheldet kunne også stedfæstes med rundkørslen som vej1, og dermed anbringes som kommunevej, fordi rundkørslen er kommunens. Det bør her aftales mellem VD-området og kommunen, hvad der gøres i de enkelte tilfælde. Det er vigtigt at få en ensartet registrering.

Ved oprettelse eller ændring af eksisterende rundkørsler er det vigtigt at de i referencesystemet oprettes som metakryds, således at stedfæstelsen gennemføres korrekt.

4.2.4 Stedfæstelse af uheld på parkeringspladser i tilknytning til en vej

Hvordan stedfæster man egentlig uheld sket på parkeringspladser eller lignende knyttet til en vej? Typisk er der tale om private parkeringspladser, hvor ejendommen har et husnummer knyttet til vejen. Skal parkeringspladserne have eget administrativt vejnummer? Skal man i stedet anvende særskilte vejdele? Hvilken kilometrerung skal uheldet have?

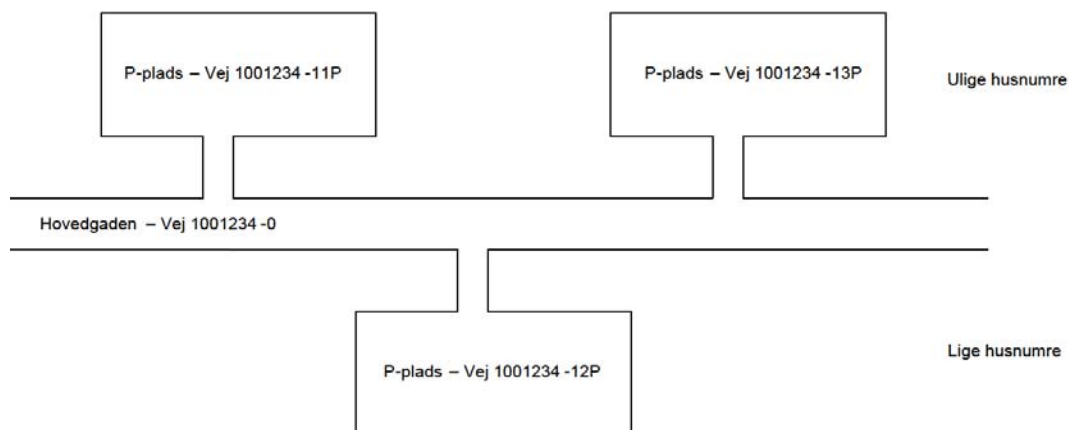
Basalt er der to muligheder:

- Du kan enten oprette særskilte administrative vejnumre til parkeringspladserne. Numrene kan oprettes i den centrale vej- og stifortegnelse (CVF), selvom der ikke er tale om kommunale eller statslige pladser.
- Eller du kan knytte parkeringspladsen til vejen ved at anvende vejens administrative nummer og angive en særskilt vejdel/forgrening (forskellig fra 0) for at markere, at det ikke er selve vejen, det drejer sig om.

Kommuneveje

Anvendes løsningen med særskilt vejdel for kommuneveje, er det vigtigt at vælge en vejdel, der passer ind i den øvrige nummerering af vejdele, som kommunen anvender. Har man et vejforvaltningssystem, er det tillige vigtigt at få oprettet de tilsvarende oplysninger i vejforvaltningssystemets vejoplysninger.

Eksempel:

Er der tale om private parkeringspladser, kan man yderligere vælge at angive vejkategori til 3 "Private fællesveje mv.". **Bemærk:** Forkortelsen for vejkategori 3 hedder Private fællesveje, men gruppen dækker også over Private veje med offentlig adgang.

Statsveje

I forbindelse med statsveje **skal** vejdel anvendes. For statsveje anvendes pr. definition vejdel 11 og 12 til større sideanlæg. Det er derfor besluttet at anvende vejdel 13 og 14 til disse "mindre sideanlæg". Det forudsættes, at parkeringspladsen er statslig og ikke privat. I den forbindelse er det nød-vendigt først at få oprettet vejdelen i referencesystemet, hvis den ikke eksisterer i forvejen. Det gøres ved at sende en besked til postkassen vejman.dk med anmodning om oprettelsen. Beskeden skal indeholde følgende informationer:

- Oprettelse af mindre sideanlæg
- Administrativt vejnummer som vejdelen skal knyttes til
- Kilometreringen vejdelen skal knyttes til (koblingspunktet)
- Om der er tale om højre (vejdel 13) eller venstre (vejdel 14) side i forhold til kilometreringsretningen

Vejnummer og koblingspunkt kan evt. findes ved brug af Stedfæstelse via kort, hvor man har slået "Vejnettet" til og valgt "Udpeg". Ved klik på vejen ud for P-pladsen vil oplysningerne blive overført til

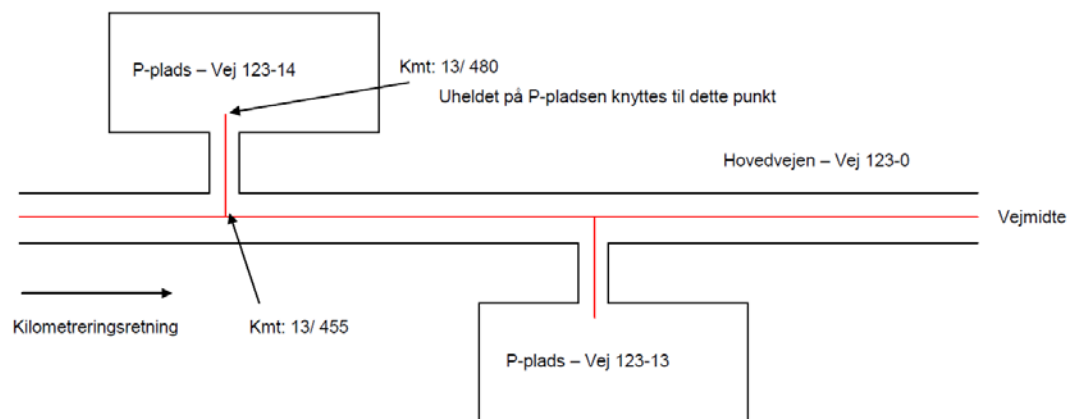

stedefæstelsesoplysninger under vej1. Oplysningerne kan dernæst noteres ned. Undgå at klikke på "Gem".

Tilsvarende procedure anvendes for de kommuneveje, der er med i vejman.dk.

Vejdelen oprettes i systemet med en længde på 25 meter som standard. Uheldet knyttes til slutpunktet af vejdelen, og er dermed flyttet væk fra vejen.

Eksempel:

Er der i stedet tale om en privat parkeringsplads angives i stedet vejkategori 3 "Private fællesveje mv.". Det er dernæst op til kommunen, om der yderligere skal tilføjes et administrativt vejnummer.

4.2.5 Hvad gør man, når man skal stedefæste ulykker, der er sket på steder, hvor der som sådan ikke eksisterer et administrativt vejnummer?

Det kan f.eks. dreje sig om ulykker på en strand, hvor der er adgang til offentlig kørsel, men vejen har ikke noget administrativt vejnummer. For ulykker sket på veje i skovene er sagen lidt anderledes. Er vejen en del af det offentlige stisystem, så skal ulykken med i ulykkesstatistikken, ellers skal den slet ikke med, da det ikke er et offentligt tilgængeligt vejareal.

Hvad gør man så?

Anbefalingen er, at man angiver vejnummeret som kkk9999 og vejdel 0, hvor kkk står for kommunenummeret. Er der tale om kørsel på en strand, hvor bilkørsel er tilladt, kan man alternativt angive strandnummeret i vejdel for at skelne mellem andre strande indenfor kommunen.

I vejkategori sættes værdien til 3 – privat fællesvej.

Hvorfor er det nødvendigt?

I det nye stedfæstelsesprogram fra juli 2014 er det en forudsætning, at der angives en vejkategori og et administrativt vejnummer for at sætte stedfæstelsesstatus til endeligt stedfæstet. Derfor er man nødt til at angive vejoplysninger, før stedfæstelsen bliver sat til endelig.

5. FEJL OG RETTELSE I UHELD

Formålet med at rette fejl i uheldsoplysningerne er, at vi skal arbejde med så korrekte oplysninger som det overhovedet er muligt. Fejlfinding og rettelser i uheld, er en integreret element i Vejman.dk's uheldsmodul. Det er simpelt at registrere og rette fejl i uheldsdata, hvilket sikrer korrekt uheldsdata.

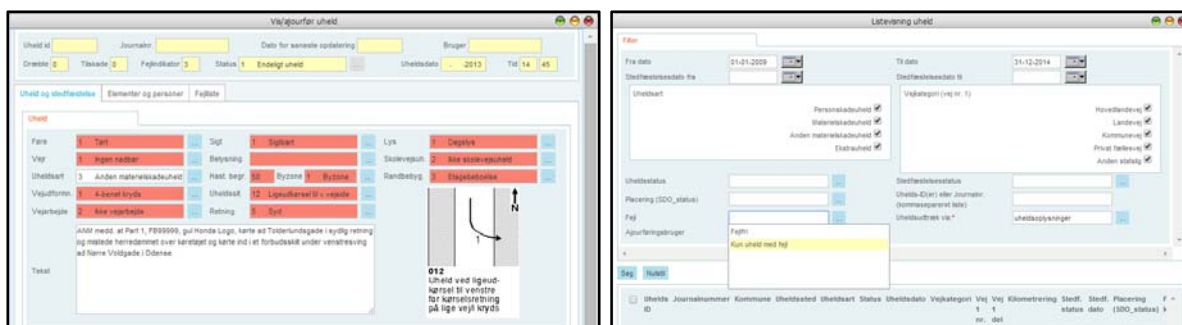
Der er indført en række automatiske fejlkontroller, der aktiveres når uheld lægges ind i databasen. Blandt andet undersøges om forskellige sammenhænge i oplysningerne er korrekte, f.eks. at materielskadeuheld ikke kan indeholde oplysninger om tilskadekomne personer. Findes der fejl, vil dette blive markeret med rødt, for det enkelte parameter. I fanebladet fejl angives værdien i de enkelte "Fejl" som indikerer på hvilket niveau fejlen findes, altså om det er en fejl i uheldsoplysningerne, elementoplysningerne, personoplysningerne eller en kombination. For personskadeuheld gælder det specielle, at oplysninger kun kan rettes centralt i Vejdirektoratet. Det er muligt at foreslå rettelser til personskadeuheld, som enten godkendes eller afvises.

Uheldene har til dels allerede gennemgået en kontrol hos politiet, inden Vejdirektoratet modtager uheldsdata. Fejlkontrollen gennemføres alligevel ved indlæsning af nye uheld, og i øvrigt hver gang data gemmes i databasen. Det skyldes bl.a., at der udføres en lidt mere udvidet kontrol, end den politiet foretager.

5.1 FEJLFINDING OG RETTELSE

Det er enkelt at finde frem til fejlbehæftet uheld. Enten vil fejl fremgå tydeligt i forbindelse med stedfæstelse af uheldet. Ellers er det muligt at benytte listevisning for uheldslaget til at fremsøge i de uheld som indeholder fejl. Systemet gør det muligt i valglisten **Fejl** at vælge "Kun uheld med fejl".

Figur 73: Tv. Eksempel på uheld, hvor der er registreret flere fejl i fejlkontrollen - Th. Fejlfinding ved brug af listevisning af uheldslaget

Når de fejlbehæftede uheld er fundet frem, er det simpelt at ændre fejlene. Alle parametre indeholder samtlige valgmuligheder i de tilknyttede valglister, der kan benyttes F4-tasten til at se alle valgmulighederne og parameteret ændres hurtigt, ved at vælge det rigtige parameter fra valglisten.

NB. Det er vigtigt at være opmærksom på at tekstfeltet ikke indeholder personoplysninger, telefonnumre, navne på personer, registreringsnumre mv. I så fald er feltet ikke markeret med rødt, men kræver, at disse oplysninger fjernes.

5.2 VÆRD AT VIDE OM FEJL OG RETTELSE

For at sikre en optimal funktion af systemet er der indført følgende regler for, hvem der kan rette hvad i uheldsoplysningerne:

- Personskadeuheld kan alene rettes centralt i Vejdirektoratet
- Øvrige uheld kan rettes af de lokale planlægnings- og myndighedsafdelinger (tidligere vejcentre) samt kommuner, dog sådan at der kun kan rettes af den vejbestyrelse til hvis vej, uheldet er knyttet.
- Stedfæstelsesoplysninger kan ligeledes alene rettes af den vejbestyrelse til hvis vej, uheldet er knyttet.

Nye oplysninger fra politiet vil altid overskrive de eksisterende oplysninger, da det antages, at der er tale om en rettelse af fejl eller en opdatering af foreløbige oplysninger med endelige. En undtagelse er dog stedfæstelsen. Den overskrives ikke ved nye oplysninger. Da der modtages både foreløbige og endelige oplysninger fra Politiet, er det en god idé at vente med at rette i uheldsoplysningerne, til de endelige oplysninger er lagt ind, da der som nævnt i forbindelse med de endelige oplysninger kan forekomme rettelser.

I forbindelse med kontroller der foretages ved offentliggørelse af de endelige kvartals- og årsstatistikker på vejdirektoratet.dk kan det ske, at vejdirektoratet foretager rettelser i uheld på baggrund af specifikke fejlkontroller, selvom det principielt er op til den enkelte vejbestyrelse at foretage disse rettelser. Det gælder primært i forbindelse med uoplyst uheldssituation – 999 og ikke specificeret uheldssituation indenfor hovedgruppe – x98. Ændringerne sker for at sikre en så retvisende statistik som muligt.

For materielskade- og ekstrauehld er det op til de enkelte vejbestyrelser at rette oplysningerne.

Løbe- Nøgle nr.	Fejlbeskrivelse	Fejlbeskrivelse 2	Kontrolberegning	DatagrupperFejlkode
1	1050574	Kontrol af uoplyste uhelds-parametre	De uoplyste uheldsparametre udfyldes bedst muligt	Disse parametre skal altid være oplyst (BE UHELD -20189
2	1050574,1	Kombinationskontrol af H-uheldssit.(0), elementnr. og manøvre	Uoverensstemmelse mellem uheldssituation, elementnr. og manøvre	HVIS Uheldssituationen er 11,12,21,22,23,2 HVIS Uheldssituationen er 31 og elementnr HVIS Uheldssituationen er 32,50 og elemen HVIS Uheldssituation er 40 og elementnr = HVIS Uheldssituation er 50 og elementnr = ELEMENT -20168

Figur 74: Fejlspecifikation i fanebladet Fejlliste

5.3 REGLER FOR HÅNDTERING AF FEJL

På trods af at fejlfinding og rettelser, rent praktisk håndteres på samme måde uanset uheldsart, så er det en række forskellige regler som gælder:

Materielskade- og ekstrauehld

- De ansvarlige for uheldsdata skal sikre, at uehld markeret med fejl bliver rettet
- At det kontrolleres, at rettelsen ikke har medført en ny fejlmarkering. I givet fald foretages en ny fejlretning
- At der ikke forekommer registreringsnumre, telefonnumre, navne på personer eller lignende i den kortfattede tekst. Møder man disse oplysninger skal de slettes
- At der generelt ses på parametrene byzone, hastighedsgrænse, vejudformning og gade-/vejtype. Det kan være, at uehldet ikke er fejlmarkeret, men lokalkendskabet gør, at man ved, at de pågældende oplysninger ikke er korrekte. I så fald skal der også foretages en rettelse, selvom uehldet ikke er fejlmarkeret. Der kan erfaringsmæssigt især være problemer med gade-/vejtype. Især forekommer det, at cykelsti langs vej markeres som selvstændig sti, hvilket ikke er korrekt, da der i dette tilfælde skal anføres værdien for vejens gade-/vejtype

Personskadeuehld

- For at sikre en ensartet behandling af personskadeuehld for hele landet er det ikke muligt lokalt at rette oplysninger i personskadeuehld
- At der indmeldes forslag til rettelser for personskadeuehld, disse godkendes eller afvises i Vejdirektoratet
- At der generelt ses på parametrene byzone, hastighedsgrænse, vejudformning og gade-/vejtype. Det kan være, at uehldet ikke er fejlmarkeret, men lokalkendskabet gør, at man ved, at de pågældende oplysninger ikke er korrekte. Der kan erfaringsmæssigt især være problemer med gade-/vejtype. Optræder disse fejl, skal der også foretages indmelding af rettelse, selvom uehldet ikke er fejlmarkeret.

For rettelser i personskade uehld, sendes rettelsesforslagene til Vejdirektorater, som vurderer om forslaget kan godkendes, eller rettelsen må afvises. For at sikre en bedre kommunikation i relation til rettelsesforslagene, indeholder fanebladet Elementer og personer, i Vis/ajourfør uehld, et kommentarfelt hvor det er muligt at uddybe forslaget.

NB. Rettelsesforslag til personskadeuehld skal sendes direkte til Mette F Pedersen mfpe@vd.dk.

Hvis ændringsforslaget er af en mindre karakter, kan der sendes en mail, som skal indeholde uhelds-ID. Er der flere ændringsforslag til samme uehld, herunder rettelser både til uheldsdata og rettelser i elementer og personer, så kan det være en fordel at printe en uheldsblanket med rettelserne tilføjet med rødt, og vedhæfte denne i mailen.

Uheld og stedfæstelse
Elementer og personer
Fejlliste

Elementer

Elem. nr.	Elem. art	Anh.	Gade/vej	Cykelsti	Stiudformn.	Sti-brug	Fodgængere	Man-pkt.	Vigepligt	Hast. skøn	Lygtefejl	Nation	Nation. Anh.	Senest opdateret	Opdateret af
1	50		55	5	2	8	1	13	9	8	30	1			

Tilføj element Slet valgte Omnummerer elementer...

Personer

Elem. nr.	Pers. nr.	Pers. art	Kørekort-år	Per-son-type	Skade-Hospi-tal	Pro-mille-type	Pro-mille	Syg-dom	Sele	Alder	Køn	Nati-on	Senest opdateret	Opdateret af
1	1	5		3	8	3	0	82	9	3	16	2		
1	2	9		3	8	3	2	9		18	2			

Tilføj person Slet valgte Omnummerer personer for valgt element...

Forslag til rettelser:

Gem
Uheldsblanket
Slet Luk

Figur 75: Det er muligt at knytte en kommentar til rettelsesforslag af personskadeuheld

NB. Opstår der tvivl eller spørgsmål om rettelser, kan Vejdirektoratet kontaktes, for at få hjælp til at afhjælpe problemet.

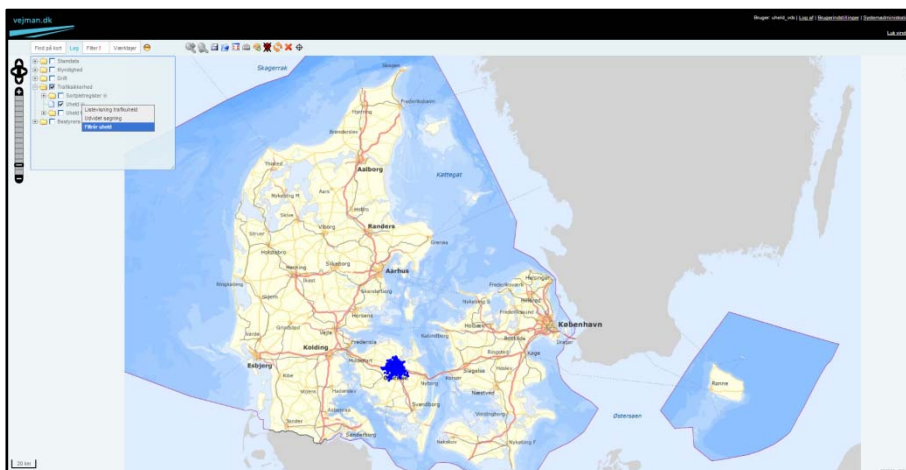

6. GEMMEMGANG AF STEDFÆSTELSESPROCEDURE

Som eksempel på en stedfæstelse indeholder dette kapitel en gennemgang af en kommunal stedfæstelsesprocedure. I følgende eksempel er benyttet et "anden materielskadeuheld" i Odense Kommune. Uheldet er fundet sted i et kryds som ikke er oprettet i vejman.dk, derfor skal oplysningerne om Vej2 indtastes manuelt.

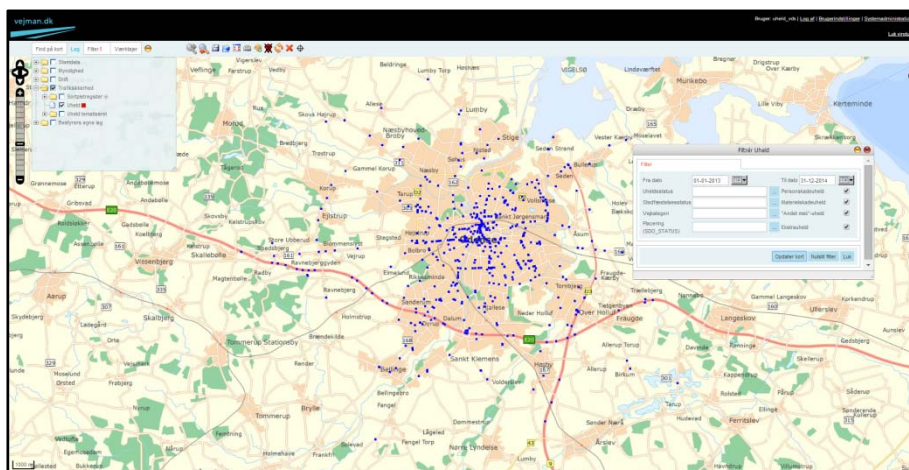
Generelt vil det gælde, at når politiet har udfyldt stedfæstelsesoplysninger hvor der både indgår Vej1 og Vej2, vil der være tale om et krydsuheld. Det skal dog i enkelte situationer vurderes, om dette også er tilfældet, blandt andet på baggrund af om den aktuelle uheldssituation faktisk er en situation, der har med kryds at gøre.

Trin 1: Første trin er at slå uheldslaget til, og få valgt de uheld i Odense Kommune, som kræver en endelig stedfæstelse.

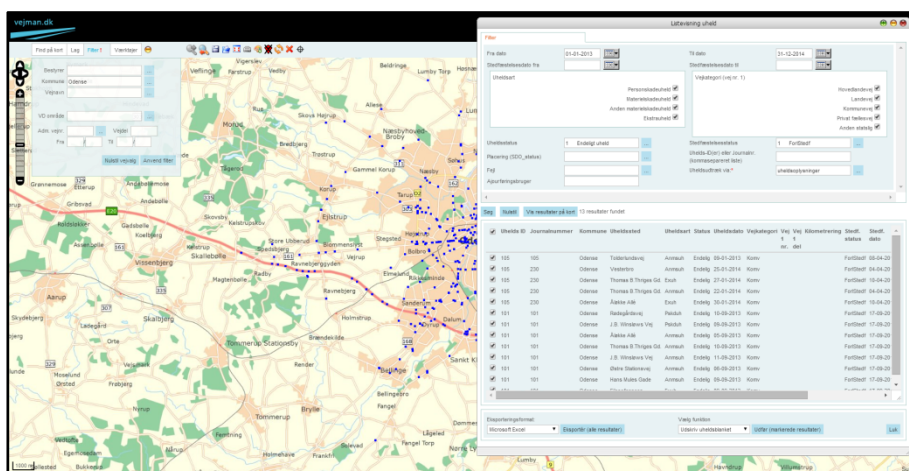
Figur 76: Uheldslag for Kommune Odense, Vejbestyrer Odense og VD

Trin 2: Det er udelukkende muligt at stedfæste ulykker i indeværende samt foregående år, til og med årsafslutningen, hvilket betyder at der i filtreringen vælges uheld fra 1.1.2013 – 31.12.2014. Det giver desuden et bedre overblik over ulykkerne i det zoomniveau, som viser hele kommunen.

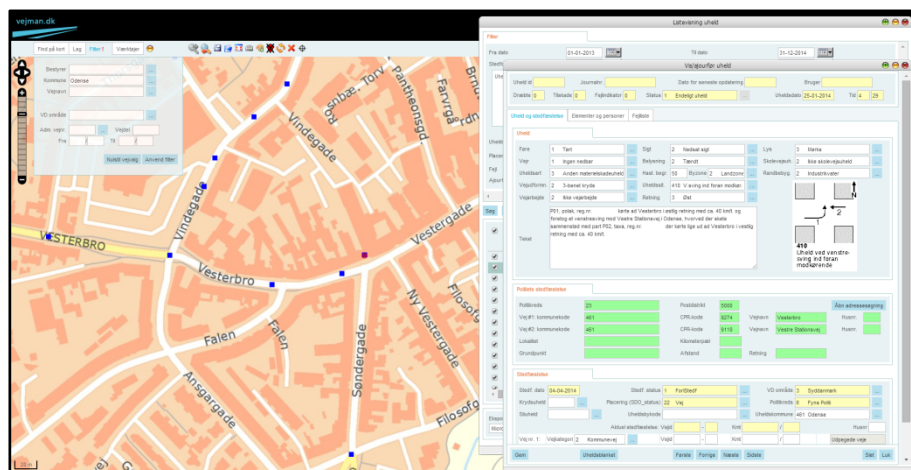
Figur 77: Filtrering af uheld for 2013-2014

Trin 3: Det er muligt at bruge filtreringen fra trin 2 til at finde de uheld, det kræver en endelig stedfæstelse. Her benyttes listevinsingen for uheldslaget til at finde de uheld, som kræver en endelig stedfæstelse. Som det fremgår af listevinsingen, er der 13 uheld i perioden, som er foreløbigt stedfæstet. Ved klik med højre mussetast på et af uheldene, åbnes Vis/ajourfør uheld for pågældende uheld.

Figur 78: Listevinsing for foreløbigt stedfæstede uheld i Odense Kommune 2013-2014

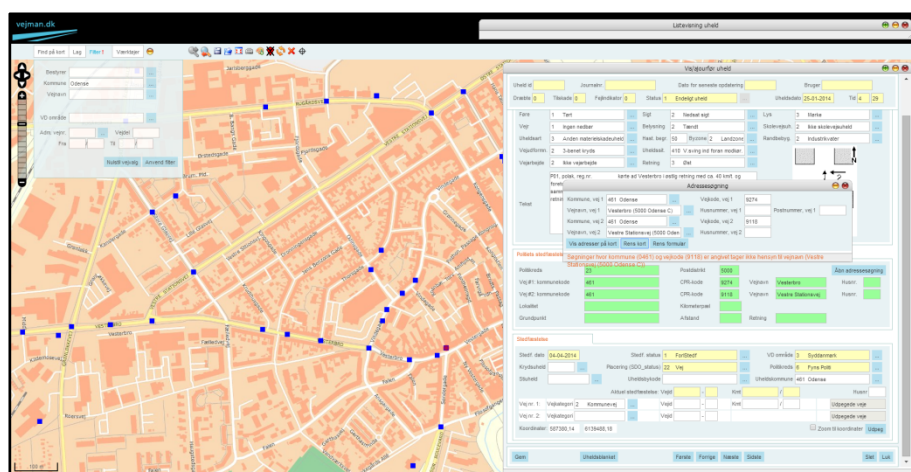
Trin 4: Der zoomes automatisk til det valgte uheld, som kræver en række oplysninger for at stedfæstelsen er endelig. Alle gule bokse kræver ikke rettelser. Status-stedfæstelse ændrer sig fra ForlStedf til EndlStedf når alle oplysninger er udfyldt og uheldet er endeligt stedfæstet.

Figur 79: Den foreløbige placering af uheldet

Af politiets stedsoplysninger fremgår det, at uheldet er sket i krydset mellem Vesterbro og Vestre Stationsvej. Altså ikke i det kryds som fremgår i skærbilleder (figur 79).

Trin 5: Hvis du ikke umiddelbart kan se, eller kender krydset, så er det en god ide at benytte adressesøgningen til at finde frem til placeringen af krydset. I adressesøgningsvinduet udfyldes oplysninger om kommune og vejnavn, både for vej1 og vej2. For at gennemføre søgningen trykker du på "Vis adresser på kort"

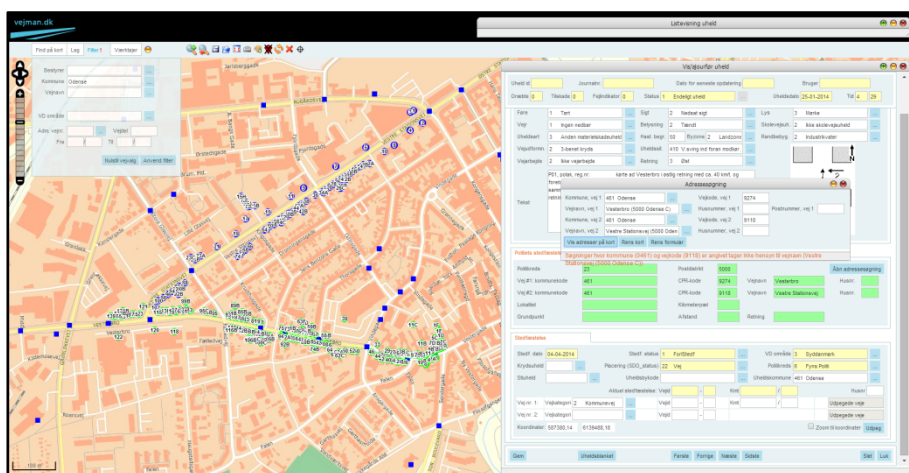

Figur 80: Adressesøgningsfunktionen i Vis/ajourfør uheld

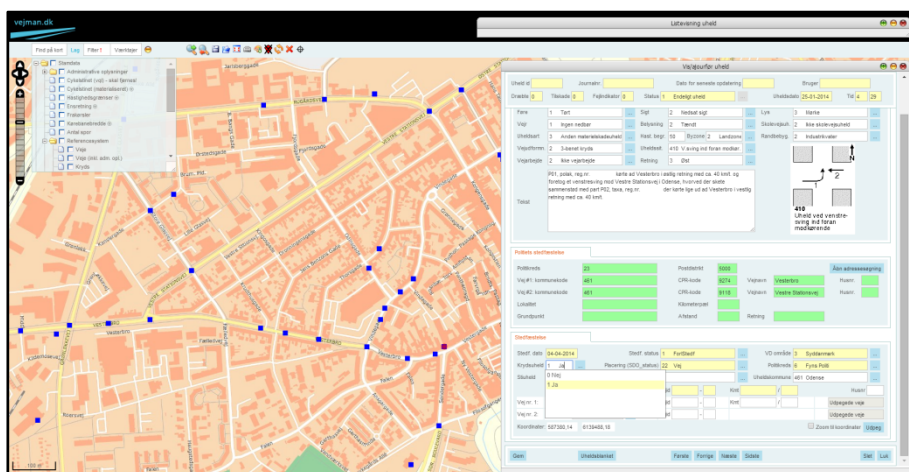

Trin 6: Adressesøgning viser nu alle adresserne for de to veje på kortet, da der ikke er indtastet husnumre i søgningen. Nu er det rigtige kryds identificeret, og uheldet skal stedfæstes her.

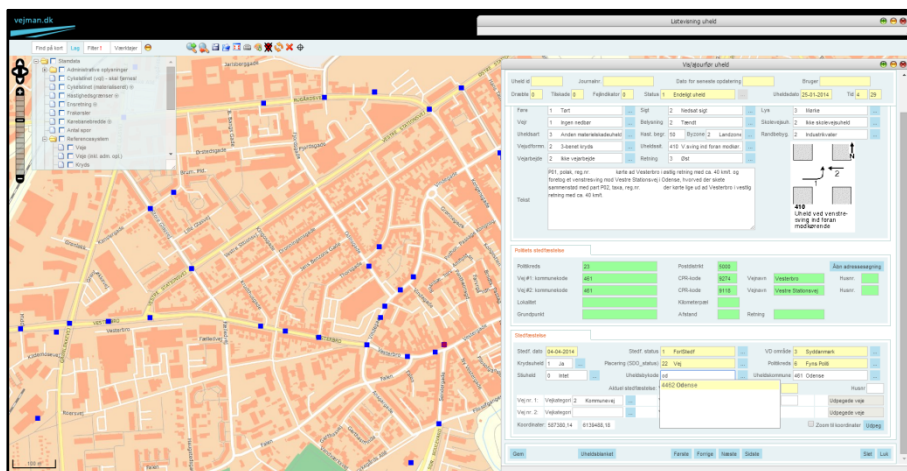
Figur 81: Adresser på de to fremsøgte veje, viser krydset hvor uheldet har fundet sted

Trin 7: Nu ændres oplysningerne om krydsuheld til "Ja", stiiuheld til "intet" og uheldsbykoden udfyldes, i dette tilfælde "Odense"

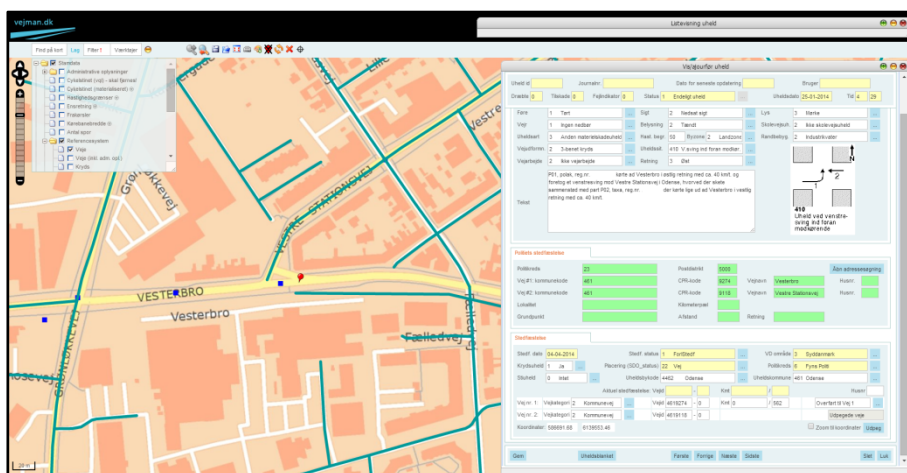
Figur 82: I stedfæstelse ændres krydsuheld til "Ja"

Figur 83: Uheldsbykoden udfyldes for uheldet.

Trin 8: Ved at bruge udpeg-funktionen placeres uheldet i krydset. Her fortæller systemet, at det ikke er muligt at placere uheldet, **”Kryds ikke fundet i den valgte kilometering”**. I Stamdata – Referencesystem slås veje og kryds til. Her fremgår det at der ikke er oprettet et kryds mellem de to veje, hvilket er grunden til at krydset ikke kan placeres.

Figur 84: Referencesystemet - veje, viser at krydset mellem de to veje ikke er oprettet

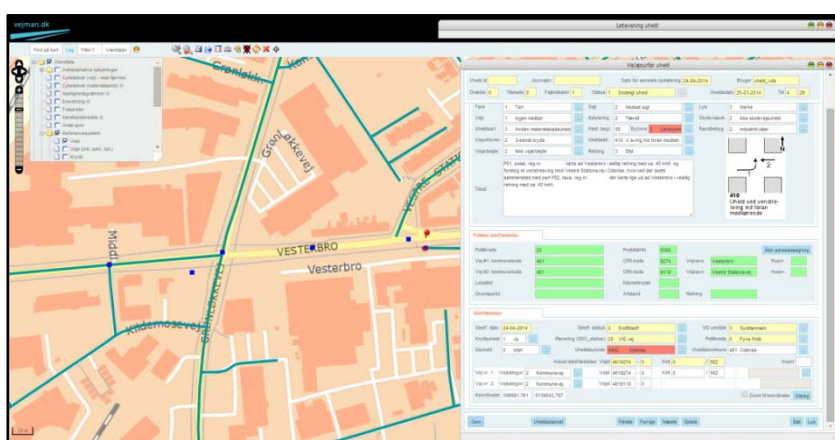

Trin 9: For Vejman.dk kommuner, vil der næste trin være at få krydset oprettet. Efterfølgende kan den endelige stedfæstelse så gennemføres, ved brug af udpeg-funktionen. Hvis denne funktion benyttes, er det vigtigt at tjekke om det de rigtige oplysninger for Vej1 og Vej2, som er udfyldt og at de ikke er ombyttet. Dette kan tjekkes med at finde Vejid for Vej1 og matche dem oplysningerne om Vej1 efter udpegningen.

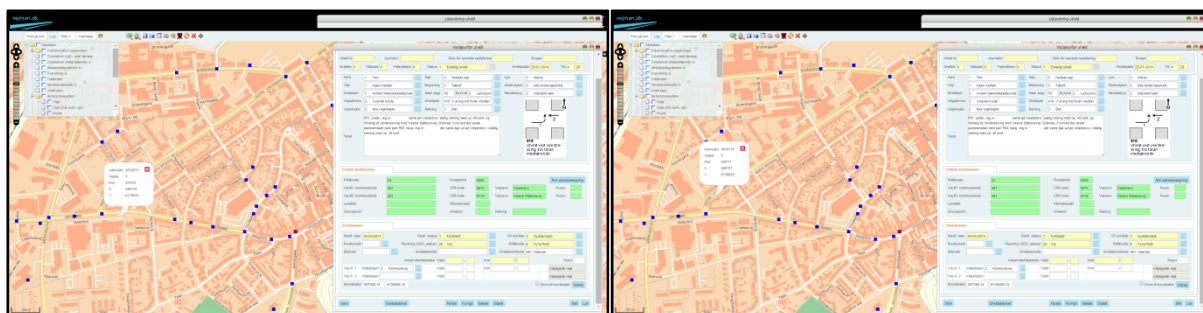
Når krydset ikke er oprettet i referencesystemet, så fremgår det af eksemplet herunder, hvorledes uheldet bliver placeret med de korrekte oplysninger.

Ved brug af udpeg-funktionen placeres uheldet på Vesterbro lige ved krydset. (Det placeres på Vesterbro da den i uheldsteksten fremgår som Vej1)

Figur 85: Placeringen af uheldet på "strækningen" Vesterbro, ud for krydset Vestre Stationsvej

Trin 10: Ved at klikke med højre mussetast på de to veje, åbnes den administrative stedfæstelse som viser vejid for de to veje. Vejid for Vesterbro er 4619274 og for Vestre Stationsvej er Vejid 4619118.

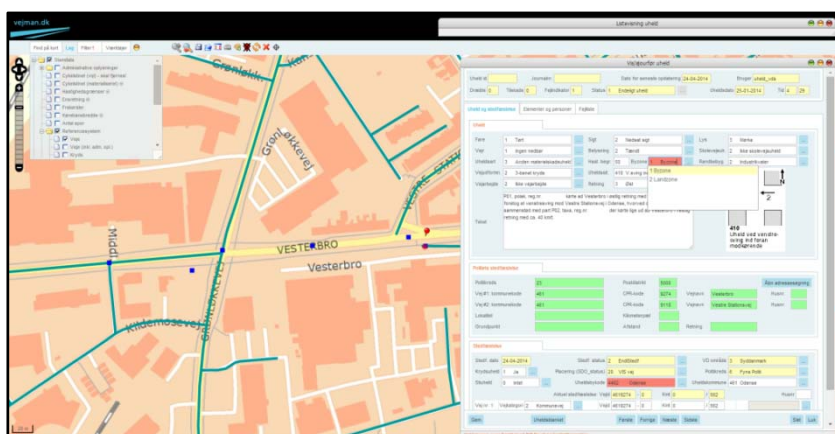

Figur 86: Vejid for Vesterbro og Vestre Stationsvej

Tjek om der ved brug af udpeg-funktionen er udfyldt de rigtige oplysninger for Vej1. Vælges på rullegardinet til højre for "Overført til Vej1" her vælges 4619274 for Vesterbro herefter overføres vejid og kmt til Vej1. Efterfølgende udfyldes oplysningerne for Vej2 ved at vælge Vejid 4619118 for Vestre Stationsvej, kan indtastes manuelt eller ved igen at vælge Vejid på rullegardinet. Når alle stedfæstelsesoplysningerne er indtastet, trykkes på "gem" i vinduets nederste venstre hjørne.

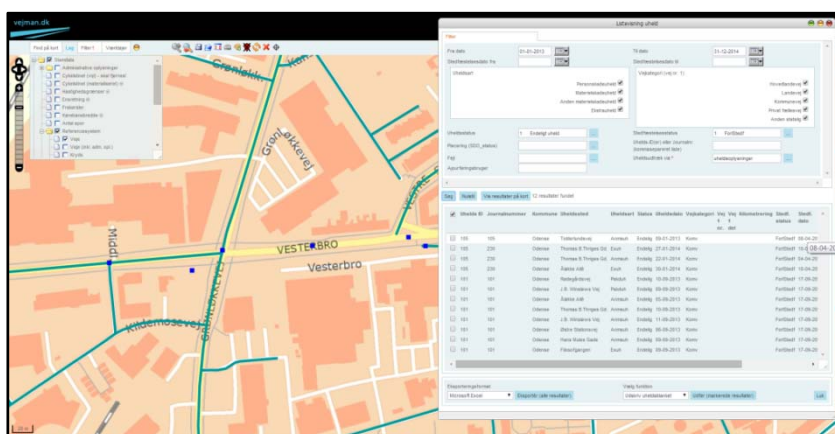
Trin 11: Hvis stedfæstelsen gennemføres uden fejl, vil uheldet ændres fra foreløbigt stedfæstet (ForlStedf) til endelig stedfæstet (EndlStedf). I dette tilfælde melder systemet tilbage, at der er fundet en fejl i uheldet, **"Stedfæstelse gemt, men resulterer i fejl"**. Dette ses ved en rød markering i Vis/ajourfør. Systemet fortæller her at den udfyldte uhedsbykode "Odense" ikke er i overensstemmelse med de oplysninger, som fremgår fra politiets oplysninger, hvor uheldet er registreret i Landzone. Denne fejl rettes relativt simpelt, enten et der opgivet forkerte oplysninger om By/landzone fra politiet, ellers er uhedsbykoden forkert. I dette tilfælde er uheldet fundet sted i byzonen, derfor ændres uhedsoplysningerne til byzone. For at gemme uheldet uden fejl kræver det, at der igen trykkes på gem.

Figur 87: Uhedsoplysningerne indeholder en fejl, som markeres med rødt. Fejlen rettes og uheldet gemmes.

Listevisningen som tjekliste

Da listevisningsvinduet for uheldslaget, under hele processen har været åben i baggrunden, er det hurtigt at søge uheldene frem igen (Se trin3). Oplysninger om dato, stedfæstelsesstatus mv. er stadig de samme, som der originalt blev fremsøgt, derfor trykkes blot på "søg". Nu kommer listevisningen kun med 12 uheld som er foreløbigt stedfæstet.

Figur 88: Listevisningen indeholder nu kun 12 uheld som er foreløbigt stedfæstet

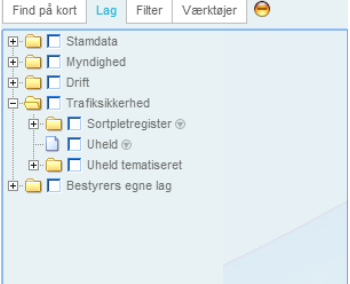
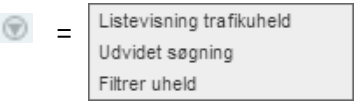
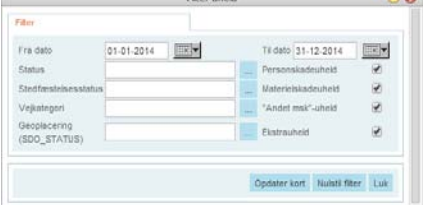
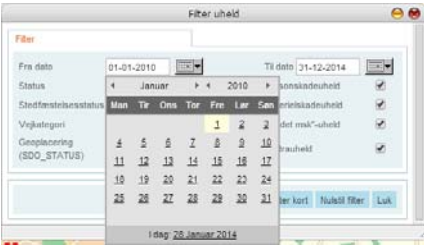

7 IKONER, KNAPPER OG SYMBOLER

I dette afsnit er en samlet oversigt over de knapper, ikoner og symboler som kan anvendes i forbindelse med brugen af stedfæstelse af uheld via kortmodulet i vajman.dk – Listen er opstillet tematisk.

Oversigtskortet generelt

Ikon/Knap/Symbol	Betydning
	Baggrundskort: Åbner oversigten over mulige baggrundskort
	Kortværktøjer
	Næste og forrige kortudsnit: Giver mulighed for at gå frem og tilbage mellem kortudsnit
	Gem: Gemmer indstillinger vedr. valg af lag og kortområde.
	Hent: Henter sidst gemte lag og kortindstillinger
	Minimér/maksimér: Minimerer og genskaber alle vinduer i kortmodulet
	Plot: Danner PDF-plot
	Signaturforklaring: Viser signaturforklaring for de lag som er slået til
	Fjern markering: Fjerner de markeringer som er lavet i kortet
	Opdater alle lag: Opdaterer alle lag, uanset om de er aktive eller ej
	Fjern alle lag: Deaktiverer alle lag som er slået til
	Zoom til aktuel position: Zoomer til din (computer) position
	Elevator: Ved at venstreklikke åbnes mulighederne for det enkelte lag
	Baggrundskort: Listen med mulige baggrundskort

	Find på Kort: Mulighed for at søge efter vejnavn, adm.vejnr, Kommune, postnummer, koordinater og Matr.nr.+ejerlav.
	LAG: Giver mulighed for at vælge de lag der ønskes fremvist på kortet
	Muligheder i det enkelte lag: Giver mulighed for listevisning af ulykkerne, udvidet søgning og filtrering af det valgte lag.
	Filtrer uheld (LAG): Filtrering af de enkelte lag,
	Kalender
	Filtrer uheld (ALLE Lag):